DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 7
Vasario - February 14, 1992 | Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 | 50 centų

JIS DŽIAUGSMINGAI SUGRĮŽTA LIETUVON

— Kovo 3 d. arkivyskupas Audrys Bačkis įžengia į Vilniaus arkikatedrą —

Popiežiaus Jono Pauliaus II Kalėdų išvakarėse paskirtas vadovauti Vilniaus arkivyskupijai, arkivyskupas Audrys Bačkis kovo 3 d. pradeda eiti Šventojo Tėvo jam pavestas ganytojo pareigas. Dalyvaudamas Šventojo Sosto diplomatinių atstovų Europos kraštuose susitikime, arkivyskupas Bačkis aplankė Vatikano radijo lietuvių studiją ir atsakė į redakcijos klausimus.

Kovo 3 d. Jūs iškilmingai įžengsite į Vilniaus katedrą. Kokių jausmų vedinas ir su kokiomis viltimis pradėsite eiti Vilniaus arkivyskupo pareigas?

Su dideliu džiaugsmu ruošiuos sugrįžti į Tėvų žemę. Esu dėkingas pirmiausia Dievo Apvaizdai, kad šiandien man tai yra galima. Mintimis dėkoju savo tėvams, kad mokėjo man perduoti savo žemės — Lietuvos meilę. Tik tokiu būdu galėjau pasiruošti per visus tuos metus, kuriuos tarnavau Šventajam Sostui, Visuotinei Bažnyčiai — išlaikyti gyvą lietuvišką jausmą, išlaikyti, kad ir netobulą — lietuvių kalbą, ypač išlaikyti meilę Lietuvos žmonėms.

Užtat grįžtu su dideliu džiaugsmu, o matau tarsi Dievo pirštą, kuris mane lydėjo. Visas mano gyvenimas buvo tarsi vis atsiskyrimas: užaugęs Prancūzijoje, atsiskyriau nuo prancūziškos visuomenės, kad studijuočiau Romoje. Romoje baigęs studijas, tikėjau dirbti lietuviškose parapijose Amerikoje, bet mane pasiuntė studijuoti į Romą ir eiti diplomatinę Šventojo Sosto tarnybą. Ir tada tikrai atsiskyriau nuo bet kokios lietuviškos veiklos, o žiūrėk, po dešimties metų, po Afrikos, po Azijos, po Turkijos grįžau vėl į Vatikaną ir turėjau laimės susitikti su Lietuvos vyskupais, kunigais ir vėl pradėti su lietuviais bendrauti. Taigi, galiu pasakyti, kad mano ryšiai su Lietuva niekad nenutrūko, ir dabar grįžtu savo įnašą įdėti į Lietuvos Bažnyčios gyvenimą.

Kokie, Jūsų nuomone, dabar yra svarbiausi Vilniaus arkivyskupo pastoraciniai uždaviniai?

Sunku šiandien man atsakyti. Esu paskirtas ganytoju. Mano rūpestis bus skelbti Kristaus Žodį — Dievo Žodį tiesiogiai žmonėms. Aš manau, kad po penkiasdešimt metų komunistinio režimo, žmogus, jo asmuo, buvo nužmogintas, jo reikšmė tapo vien materialinė ir ekonominė, kiek jis naudingas visuomenei. Šiandien reikia, o ypač jaunimui, kuris užaugo per visą tą laiką, per paskutinerius metus — vėl pristatyti Kristų, Jo Žodį. O kai dėl konkrečių problemų, turiu pirmiausia nuvažiuoti, pasikalbėti su arkivyskupijos kunigais ir pasauliečiais, ir tada nustatysiu pirmenybes, ką svarbiausia daryti.

Kaip vertinate Šventojo Tėvo sprendimą įkurti antrąją Lietuvos bažnyčios provinciją su centru Vilniuje? Ar turės ir kokios įtakos šis sprendimas Lietuvos bažnytiniame gyvenime?

Aš manau, kad šis sprendimas yra labai svarbus Lietuvos Bažnyčios istorijai daugiau, negu gyvenimui. Ta prasme, kaip žinoma, kokia padėtis buvo: viena Vilniaus arkivyskupijos dalis buvo Baltarusijoje, kita dalis Lenkijoje, o šiandien pagaliau, mūsų sostinė atsirado grynai Lietuvos žemėje, arkivyskupija labai aiškiai apribota.

Čia buvo praktiški sumetimai — buvo jau Kauno arkivyskupija; įsteigus Vilniaus arkivyskupiją, negalima buvo palikti jos vienos, dėl to dabar prijungtos Kaišiadorių ir Panevėžio vyskupijos. Taip Lietuvoje sukurtos dvi bažnytinės provincijos: Kauno ir Vilniaus. Kaip sakiau, tai didžiausia istorinė reikšmė, beveik politinė: dabar, visam pasauliui ir Bažnytinėje plotmėje, aišku, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė — metropolija.

O kai dėl dviejų provincijų egzistavimo, tai aš tikiu, kad tai nepakenks Lietuvos Bažnyčiai, kad galės kartu veikti, kaip ir anksčiau, visos šešios vyskupijos harmoningai, gražiai susitariant su broliais vyskupais.

Šiuo metu Romoje teologiją ir filosofiją studijuoja būrys Lietuvos seminarijų auklėtinių. Kaip Jūs vertinate šias studijas? Kiek galės būti naudingas būsimams kunigams užsienyje išeitas mokslas?

Aš labai džiaugiuosi, kad atvyko toks gražus būrys jaunų klierikų, ir man būtų miela, kad ir daugiau kunigų galėtų aukštesnį mokslą išeiti. Tai nėra tik asmeniška nauda kiekvienam iš jų, bet bus daug naudos Lietuvos Bažnyčiai ir visuomenei — turėsime paruoštų inteligentų profesorių, turėsim tuos kadrus ateities bažnyčiai, reikia dėstytojų seminarijose, reikės atnaujinti kurijas, reikia, kad pažintų Bažnyčios teisę ir bendrai, visuomeniniame gyvenime jie turės didelį įnašą.

Toliau, kokia nauda bus jiems? Bus tiek naudos, kiek gerai studijuos, gerai pasiruoš ir norės tuo su kitais dalintis. Aš labai džiaugiuosi jų atvykimu ir linkiu, kad ateity galėtų jų ir daugiau būti. Suprantu, ir man, kai būsiu Vilniaus arkivyskupas, bus sunku išleisti jauną, gabų kunigą, kuris bus man reikalingas tuo momentu vyskupijoje. Tačiau — bendras interesas, bendras reikalas yra ruošti ateities inteligentus kunigus, kurie mokės kalbėti su šių dienų visuomene, ypač sostinėje Vilniuje, kur yra universitetas — aukštieji mokslai, kad kunigai būtų taip pasiruošę, kaip ir pasauliečiai.

TEGYVUOJA NEPRIKLAUSOMA LIETUVA!

POPIEŽIAUS NUNCIJUS JAU VILNIUJE

Arkivyskupas Justo Mullor Garcia, Šv. Tėvo atstovas-nuncijus Lietuvai, Latvijai ir Estijai, jau kelis kartus parodė ypatingą palankumą Lietuvai.

Netrukus po gauto paskyrimo vykti į Pabaltijį, arkivysk. Garcia 1991 m. gruodžio 17 d. aplankė Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje ir su lietuviais dvasininkais koncelebravo mišias ir pasakė pamokslą.

Ta proga "Darbininke" 1992 m. Nr. 3 buvo išspausdintas jo pokalbis su Vatikano radijo lietuviškojo skyriaus atstovu. Gi pati naujojo nuncijaus biografija "Darbininke" buvo išspausdinta 1991 m. Nr. 50.

Nuncijus Garcia pastoviai reziduos Vilniuje. Prieš išvykdamas į Lietuvą, savo sekretoriumi pasirinko Tėv. Sigitą Benediktą Jurčį, lietuvį pranciškoną, baigusį studijas Romoje.

Į Vilniaus katedrą, kaip Šv. Tėvo Jono Pauliaus II atstovas, jis iškilmingai įžengė vasario 9 d., mišių metu trumpai pasveikindamas lietuviškai. Jo ilgesnis pamokslas, taip pat lietuvių kalba, buvo perskaitytas kito asmens. Šio pamokslo tekstas bus spausdinamas kitame "Darbininko" numeryje.

QUAYLE: *"SVEIKINU LAISVĄ LIETUVĄ!"*

Vasario 7 d. Vilniuje lankėsi ir Nepriklausomybės aikštėje kalbą pasakė JAV viceprezidentas Don Quayle. Iš Washingtono gautomis JAV LB žiniomis, nors ir šalta buvo, Vilniuje Amerikos Viceprezidento pasiklausyti susirinko daugiau kaip dešimt tūkstančių žmonių ir garsiai jam skandavo "Thank you" ir plojo, kai jis perskaitė savo kalbą, kurią pradėjo lietuviškai: "Sveikinu laisvą Lietuvą!"

Pačioje pradžioje svečias, kurį prie Parlamento rūmų pasitiko Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, Lietuvos ambasadorius Washingtone ir Vatikane Stasys Lozoraitis bei gausūs parlamento ir vyriausybės atstovai, ypatingai iškėlė Landsbergį. Jis pasakė: "Tegul bus man leista pareikšti specialią pagarbą prezidentui Landsbergiui, kuris yra tikras laisvės kovotojas... Man yra garbė stovėti šalia jo laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje".

Prisiminęs sunkiąsias okupacijos dienas, kurias teko išgyventi Lietuvai ir jos žmonėms, Viceprezidentas aukštai vertino lietuvių tautos pasiryžimą ir kovą už laisvę ir nepriklausomybę. Jis pabrėžė Amerikos moralinę paramą jai, nepripažįstant sovietinės okupacijos.

Prieš atvykdamas į aikštę, Viceprezidentas lankėsi prie TV bokšto ir ten padėjo vainiką sausio 13-osios žuvusiesiems pagerbti. Apie tai jis kalbėjo: "Jūsų drąsą prie bokšto stebėjo visas pasaulis, ir tai uždegė ir kitus kaip niekad kovoti už gėrio nugalėjimą prieš blogį". Jis pasakė, kad dabar jau "esate naujoje Europoje" ir kad "mūsų dienų didžiausias klausimas yra išspręstas: Laisvė atėjo, komunizmas žlugo, ir rusų kariai vyksta namo".

Jis dar pabrėžė, kad jam tikra privilegija stovėti toje vietoje ir su daugeliu žmonių, kur vyko istoriniai įvykiai. "Jūs pakeitėte tautą ir padėjote pakeisti pasaulį. Aš pažadu jums tvirtą Amerikos žmonių draugystę dabar ir ateityje". Baigdamas dar palinkėjo, kad Dievas laimintų ir globotų Lietuvą.

Tuo metu, kai Lietuvos vadovai supažindino Viceprezidentą su atsikuriančios valstybės darbais ir dalyvavo pietuose, Lietuvos lyderių žmonos globojo Viceprezidentienę. "Stiklių" restorane ponia Marilyn valgė pietus su Landsbergiene, Vagnoriene ir Saudargiene. Jos aprodė viešniai Vilniaus universitetą, o suvenyrų krautuvėje "Dovana" ji pati nusipirko gintarinius karolius.

Viceprezidentas Quayle į Lietuvą atvyko iš Estijos ir Latvijos, kuriose taip pat praleido tik po keletą valandų. Atvykdamas, jis Pabaltijo valstybėms atvežė maisto ir medikamentų ir paskui pažadėjo papildomą JAV paramą bendrai $18 milijonų sumai. Pabaltijo valstybių sostinėse Viceprezidentas dalyvavo JAV ambasadų atidaryme, pasirašė Taikos Korpuso sutartis.

Iš Vilniaus aukštieji svečiai išskrido į Prancūziją dalyvauti žiemos olimpiados atidaryme.

Pirmasis medalis, skirtas 1991 m. sausio 13 d. gynėjams, įteikiamas 1992 m. sausio 18 d. Lietuvos Aukščiausiojoje Taryboje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

AMBASADORIUS STASYS LOZORAITIS LANKOSI LAISVOJE LIETUVOJE

Lietuvos ambasada Washingtone pranešė, kad Lietuvos ambasadorius Jungtinėms Amerikos Valstijoms bei Lietuvos Ambasadorius prie Šventojo Sosto Stasys Lozoraitis sausio 6 d. atvyko į Lietuvą. Su juo kartu keliauja ir jo žmona Daniela. Ambasadoriui Lozoraičiui vasario 9 d. Vytauto Didžiojo Universitetas Kaune suteikė garbės daktaratą.

Ta pačia proga Lietuvos ambasada pabrėžia, kad Lietuvos ambasadorius Washingtone ir kartu Lietuvos Ambasadorius Vatikane sugrįžo į Lietuvą po 50 metų pertraukos.

Atskirai reikia pridurti, kad šis istorinis faktas yra labai svarbus Lietuvai. Nors nesugrįžo tie patys asmenys, kuriuos Lietuva prieš 50 metų buvo akreditavusi, bet sugrįžo asmenys, kurie turi tą patį titulą, eina tas pačias pareigas ir atstovauja tai pačiai nepriklausomai Lietuvos valstybei.

LIETUVA DALYVAUJA ŽIEMOS OLIMPIADOJE

Vasario 8 d. Prancūzijos Alpių vietovėje Arbertville prasidėjo olimpinės varžybos, kuriose tarp 2,196 sportininkų iš 64 valstybių dalyvauja ir Lietuvos sportininkai.

Lietuvos spauda rašė, kad dalyvauja keturi slidininkai: Vida Vencienė, ilgų distancijų slidininkė, laimėjusi aukso medalį Calgary, Canadoje 1988 m., ir Ričardas Panavas, taip pat laukų slidinėtojas, bei du dalyviai biatlono varžybose: Kazimiera Strolienė ir Gintaras Jasinskas.

Lietuvos slidinėtojai pradžioje treniravosi Norvegijoje, o paskutinę savaitę prieš žaidynes — Prancūzų Alpėse, prie Albertville. Jiems aprangą parūpino "Adidas" kompanija Vokietijoje, o pasiruošimo išlaidas apmokėjo "Coca-Cola".

Paskutinėm dienom prie slidininkų dar prisidėjo ir ledo šokėjų pora — Povilas Vanagas ir Margarita Drobiazko,kuri yra Rusijos pilietė. Ji prisidėjo prie Vanago, kai Tarptautinis Komitetas ir Lietuvos Olimpinis Komitetas sutiko nesilaikyti taisyklių, draudžiančių to paties vieneto sąstate dalyvauti skirtingų tautybių atletams.

Neteko gauti smulkesnių informacijų, kada tiedu ledo šokėjai dalyvaus varžybose, bet žinomos datos, kada keturi pirmieji dalyvauja. Nors, kai ši laikraščio laida pasieks skaitytojus, jų datos jau bus praėjusios, bet jos pateikiamos įdomumo dėlei. Ir taip:

Vasario 9 d. 11 val. Lietuvos laiku 15 km rungtyniauja Vencienė,

10 d. 11 val. 30 km - R.Panavas.
11 d. 15 val. 7,5 km - K.Strolienė.
12 d. 11 val. 10 km - R.Jasinskas.
13 d. 11 val. 10 km - R.Panavas,
14 val. 10 km - V.Vencienė.
15 d. 11 val. 15 km - R.Panavas,
14 d. 10 km - V.Vencienė.
19 d. 15 val. 15 km - K.Strolienė.
20 d. 11 val. 20 km - R.Jasinskas.
21 d. 11 val. 30 km - V.Vencienė.

Lietuvos sportininkų delegacijoje Albertville buvo dar bent keletas kitų asmenų. Tai du treneriai, 1 masažistas, 1 techninis vadovas Petras Statuta, Lietuvos Tarptautinio Olimpinio Komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas, Lietuvos Tarptautinio Olimpinio Komiteto generalinis sekretorius Janis Grinbergas ir Lietuvos sporto departamento direktorius Algirdas Raslanas. Na, ir vienas gydytojas, kuriuo buvo dr. Edward

(nukelta į 2 psl.)

SVEIKINAME IR DĖKOJAME!

Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje iš k.: sėdi Lietuvos ambasadorius Anicetas Simutis ir Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Gediminas Šerkšnys. Stovi patarėjai. Iš k.: Darius Sužiedėlis, Gintė Damušytė, Algimantas Gureckas.

LIETUVOS DELEGACIJA JUNGTINĖSE TAUTOSE SVEIKINA PATRIOTINĘ AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĘ VASARIO 16-TOSIOS PROGA IR KARTU DĖKOJA UŽ PARAMĄ TARPTAUTINIAM LIETUVOS ATSTOVAVIMUI

Patriotinės lietuvių visuomenės parama leido Lietuvos Misijai įsijungti į pagrindinius Jungtinių Tautų darbus, neprašant paramos iš Lietuvos iždo.

Tautos Fondas kartu su VLIKu ir jo padaliniais iki šiol Misijai yra atsiuntęs 75,000 dolerių. Labai malonu, kad eilė Misijos nelengvą padėtį suprantančių ir atjaučiančių be raginimų įsijungė į Misijos rėmėjus, kurių tarpe paminėtini dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai, iš Chicagos, atsiuntę tūkstantinę, ir po penketą šimtų — kun. prof. Antanas Rubšys, Juozas Kundrotas ir Americans for an Independent Lithuania. Dar paminėtini žinomi visuomenininkai Jonas ir Malvina Klivečkos — 400 dol. Bronės ir Jono Zdanių vedybinio jubiliejaus dalyviai sudėjo ir per p. Aleksandravičienę atsiuntė 280 dol., Los Angeles Juozo Daumanto Šaulių kuopa — 250 dol. Štai eilė po šimtinę atsiuntusių asmenų: Irena Banaitienė, Liuda Gudelienė, Arvid Held, Bronius ir Akvilė Karkliai, dr. Birutė Paprockienė, Stasys ir Milda Tamulioniai. Po 50 dol. atsiuntė Vanda Bagdonienė, Juozas Botyrius, Jadvyga ir Adolfas Damušiai, Adelė ir Antanas Grigaliūnai, Edvardas Senkus, Eleonora ir Mečys Valiukėnai, ir Zina Sinkevičienė — 30 dol.

Iš pačių sunkiausių bėdų Misija yra išsigelbėjusi, bet prieš akis stovi dar eilė sunkių uždavinių. Misija iki šiol nėra apsirūpinusi pakenčiamai tinkamomis patalpomis, vis dar veikia iš Lietuvos Generalinio Konsulato patalpų. Lietuvos nario mokesčiai įvairiuose Jungtinių Tautų padaliniuose irgi yra nelengva našta.

Norintieji įsijungti į rėmėjų eiles labai laukiami. Tai nesunku padaryti, išrašant čekius vardu: Permanent Mission of Lithuania to the United Nations, 41 West 82nd St., New York, NY 10024.

Dar kartą ačiū visiems rėmėjams.

Anicetas Simutis,
Ambasadorius

IŠ JAV LB VISUOMENINĖS VEIKLOS

Parlamentaras Stasys Kropas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos savivaldybių reikalų komisijos pirmininkas, sausio pradžioje keletą dienų lankėsi Philadelphijoje. Sausio 3 d. tarėsi su JAV LB Krašto valdybos pirm. Vyt. Maciūnu, vicepirm. R. Stirbiu ir Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečiu dėl ryšių stiprinimo tarp Lietuvos ir išeivijos. Išsiaiškinta dėl ekonominės ir administracinės (menedžmento) paramos organizavimo galimybių. Kalbėtasi dėl Lietuvos pilietybės įstatymo ir karo metu prarastų nuosavybių atgavimo.

Sausio 5 d. Philadelphijos LB apylinkės valdyba Šv. Andriejaus parapijos salėje sukvietė gausią visuomenę išklausyti svečio pranešimo.

Iš Philadelphijos Kropas išvyko į Washingtoną, kur jį globojo US Baltic Foundation, vadovaujama Lino Kojelio. Viešėdamas Washingtone, parlamentaras pasimatė su LB įstaigos Washingtone direktore Asta Banionyte ir plk. Jonu Kronkaičiu, JAV LB Visuom. reikalų tarybos nariu.

Artėjant Vasario 16 šventei, JAV LB Visuomenės reikalų taryba LB vienetų ir sambūrių panaudojimui pasiuntė tris pavyzdinius "laiškus redakcijai" anglų kalba, proklamacijos ir rezoliucijų. Laiškus paruošė Krašto valdybos vicepirm. informacijai Rimantas Stirbys, o proklamaciją ir rezoliuciją — Asta Banionytė, LB įstaigos Washingtone direktorė. Pagrindiniu keliamu klausimu buvo Sovietų kariuomenės išvedimas iš Lietuvos.

Ukrainai pravedus plebiscitą dėl nepriklausomybės, JAV LB Krašto valdyba sekančią dieną laišku kreipėsi į prezidentą Bush ir ragino jį nedelsiant pripažinti Ukrainos nepriklausomybę. Tuo pačiu reikalu išleido ir pranešimą spaudai, kuriame painformavo apie išeivijos lietuvių solidarizavimą su Ukraina. Vienu iš pranešimą išspausdinusių laikraščių buvo anglų kalba leidžiamas savaitraštis "The Ukrainian Weekly".

Joseph S. Daddona, Allentown, PA, miesto burmistras, pernai lankęsis Pabaltijo valstybėse ir dalyvavęs savivaldybių klausimais pravestame seminare, yra užmezgęs ryšius su už trisdešimt mylių reziduojančia JAV LB Krašto valdyba. Vienu burmistro konkrečių planų yra šį pavasarį iš Panevėžio atsikviesti ugniagesį ir jam sudaryti sąlygas lankyti ugniagesių paruošos akademiją ir papildomus kursus vietos kolegijoje. Allentowno Lietuvos Vyčių kuopos pirmininkas Juozas Simmons rūpinasi sutelkti lėšas ugniagesio kelionei į Ameriką.

Felicija Giedrytė Kolp, einanti atsakingas pareigas JAV Kongreso Bibliotekos kongresinių tyrinėjimų srityje, įsijungė į JAV LB Visuomeninių reikalų tarybą. Pernai spalio ir lapkričio mėnesiais Kongreso Bibliotekos komandiruota, ji darbavosi Lietuvos valstybinėje bibliotekoje ir Lietuvos Parlamento bibliotekoje. Šiemet vasario 20 d. Kolp su kongresmano Martin Frost vadovaujama grupe "task force" paremti besivystančių parlamentų demokratinei veiklai išvyksta papildomai įvertinti Baltijos valstybių parlamentų turimą archyvinę medžiagą ir bibliotekas. Kongresmano Frost rūpesčiu, Lietuvos parlamento bibliotekai, įstaigoms ir su įstatymų leidimu susijusios technologijos įrengimui yra paskirta $1 milijono parama.

Philadelphijoje plačiai klausoma klasikinės muzikos stotis WFLN (FM anga 95.7) vasario 16 d., 6:30 val. vak., perduos pusvalandžio programą, skirtą paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Prieš 25-rius metus į LB visuomeninę veiklą atėjusios Teresės Gečienės pastangomis ir rūpesčiu ši radijo stotis sutiko nemokamai skirti laiko sukakčiai paminėti. Gečienės suredaguotoji programa sudarė progą gauti laiko sekančių metų programoms, taip kad šiais metais transliuojamoji programa bus jau 25-oji. Programų redagavime talkos teko sulaukti iš J. Stempužio, Alg. Rukšėno, Rasos Bobelytės-Brittain, Nijolės Martinaitytės, Dalios Kučėnienės, Charles Zerr, R. ir G. Mironų. Pažymėtina, kad lietuviai yra vieninteliai, kuriems stotis skiria laiko. Būtų gera, kad klausytojai stoties vadovybei padėkotų. Rašyti: Mr. David Conant, WFLN Radio, 8200 Ridge Avenue, Philadelphia, PA.

LB Inf. (Gas.)

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oraș šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK – NEW JERSEY – Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK – "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvė advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

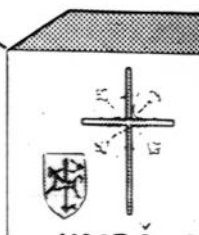

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUIŠES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

LIETUVA DALYVAUJA ŽIEMOS OLIMPIADOJE

(atkelta iš 1 psl.)

Jonas Domanskis, iš Newport Beach, Californijos.

Nežinia, ar lietuviai laimės kokių nors medalių, bet jei ir nelaimėtų, tai jau pats dalyvavimas yra didelis dalykas. Po Kęstučio Bulotos, dalyvavusio 1928 m. žiemos olimpinėse žaidynėse San Maurice, Šveicarijoje, Lietuvos Respublika tik dabar atsiuntė savo olimpiečius į svarbiausias pasaulio sportininkų varžybas.

Girdėt, kad Lietuvos valdžia ir įmonės olimpiečius rėmė, o vyriausybė net paskyrė pinigines premijas, jei olimpiečiai parsiveš medalių. Lietuvos sportininkai visą laiką rodė didelį solidarumą su lietuvių tauta ir nuo 1989 m. nesirodė Sovietų Sąjungos sportininkų sąstate. Vencienė, kuri buvo atsisakiusi dalyvauti kartu su kitais Sovietų Sąjungos sportininkais, dabar, kaip ji pati sako, "sugrįžo iš pensijos ir dalyvauja šiose žaidynėse vien tik iš džiaugsmo, kad Lietuva laisva".

Vasaros žaidimuose Barcelonoje (Ispanijoje) dalyvaus didesnis sportininkų skaičius. Tiems sportininkams paremti Detroito "Kovas" surinko jau $5000, taip pat rūpinasi ir Šarūnas Marčiulionis bei kiti krepšininkai, šiuo metu žaidžiantys užsienio komandose. Galėtų ir Amerikos lietuvių visuomenės nariai prisidėti aukomis. Skambinti: Pranui Gvildžiui 718-356-7871.

Pabaigai: prie visų tų linksmų ir nelinksma žinia. Daugelis lietuvių TV ekrane (gal CNN kanale) turbūt matė ir lietuviškas spalvas, bet jų nesimate per CBS kanalą. Kaip tik tuo metu, kai turėjo pražygiuoti Latvijos ir Lietuvos sportininkai, kanalas uždėjo skelbimą. Lietuviškas spalvas kai kurie žiūrovai tematė tik garsinant "Coca-Cola".

Bet CBS redakcijos nusikaltimas dar tuo nesibaigia. Nuolatos blykčiodama Europos žemėlapį, CBS nesiteikė net Pabaltijo valstybių sienų parodyti. Ryšium su tokiu elgesiu Lietuvių Bendruomenės vadovybė per savo įstaigą Washingone išsiuntė protesto laišką CBS prezidentui Laurence A.Tisch. Ji taip pat kviečia ir visus lietuvius jungtis į protesto chorą, pareiškiant, kad šitokiu elgesiu CBS nusižengia spaudos etikai ir parodo savo nesupratimą nūdienių pasaulio ir sporto įvykių, kuriuos pavaizduoti ji turėjo gavusi išimtines teises. Protestus rašyti: Laurence A. Tisch, President, CBS, Inc. 52nd St., New York, NY 10019.

Pirmieji po šešių dešimtmečių — Po Kęstučio Bulotos, dalyvavusio 1928 m. žiemos olimpinėse žaidynėse San Maurice (Šveicarija), Lietuvos Respublika vėl siunčia savo olimpiečius į svarbiausias pasaulio sportininkų varžybas. Kuklūs jie (iš kairės — biatlonininkas Gintaras Jasinskas, slidininkas Ričardas Panavas, biatlonininkė Kazytė Strolienė, praėjusios Olimpiados Calgaryje čempionė Vida Vencienė) ir pasiryžę garbingai atstovauti Lietuvai. Nuotr. iš Gimtojo krašto

— "Vėtra", Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos departamento laivas, kontroliuodamas žuvies gaudymą Baltijos jūroje, sausio 23 d. netoli Nidos aptiko St. Petersburgo srities laivus, kurie žvejojo be atitinkamo Lietuvos Respublikos leidimo. Dėl šio incidento Lietuvos Respublikos ministro pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila Rusijos Federacijos vyriausybei ir Nepriklausomų valstybių sandraugos karinių pajėgų vyriausiajam vadui J. Šapošnikovui nusiuntė telegramas.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year $20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Kaip Lietuvai padėti?

Lietuvoje Vasario 16-ąją visi namai bus pasipuošę lietuviškomis vėliavomis. Teatruose ir kitose salėse bus iškilmingos programos, skirtos Lietuvos nepriklausomybės šventei. Pirmą kartą po daugel metų tokia pakilia nuotaika švenčiama Vasario 16-oji. Lietuva — laisva respublika, Jungtinių Tautų narė!

Ir išeivija iškilmingai mini šią šventę. Ir džiaugsmingai, nes išeivija labai aktyviai dalyvavo Lietuvos laisvinimo žygiuose. Išeivija atliko savo pareigą.

Bet pro tą džiaugsmą štai ateina žinios, kad Lietuvoje nėra taip gerai. Sakoma, kad gali būti sunki žiema ir sunkus pavasaris. Trūksta naftos, žaliavų, didėja nedarbas. Sunku pereiti į demokratinę sistemą. Net nežino kiti, ką daryti. Komunizmo ir okupacijos laikais viskas buvo pasakyta, nurodyta ir net pagrasyta: jei taip nedarysi, busi ištremtas į Sibirą, nubaustas vietoje.

Tai ką daryti? Štai ir vėl reikia išeivijos pagalbos. Jau seniai jos šaukiasi tauta. Išeiviai jautriai reagavo: siuntė konteinerius su dovanomis: knygomis, vaistais, visokiais aparatais. Važiavo ir patys ten "apaštalauti" — pamokyti, dirbti įvairiose įstaigose. Važiavo savo noru, be jokios atrankos, tai ten nuvyko ir neparengtų, kurie turėjo laiko, buvo palinkę į nuotykius, mėgėjai pakeliauti. Būdami be jokios profesijos, jie vaidino specialistus, norėjo patraukti visuomenės dėmesį, pasirodyti. Tokių "apaštalų" darbas neatnešė vaisių. Greičiausia tik kliudė.

Yra išvykę keletas ekonomistų, bankininkų specialistų, nes pirmiausia reikia pertvarkyti pagal vakariečių stilių bankus, kad jie sugebėtų atlikti tarptautines operacijas.

Tokių tikrų specialistų įnašas bus teigiamas, labai naudingas. Tauta yra dėkinga tiems asmenims, kurie aukoja savo laiką laisvai respublikai išugdyti.

Sunku pereiti iš vienos sistemos į kitą, sunku išugdyti pramonę, gamybą. Trūksta medžiagų, trūksta modernios technologijos. Trūksta ir žmonių, kurie galėtų projektuoti, valdyti tą technologiją.

Todėl reikia sudaryti sąlygas, kad iš Lietuvos galėtų atvykti kuo daugiau žmonių čia praktikuotis įvairiose srityse. Kuo daugiau studentų atsikviesti, kad jie galėtų kraštą sumoderninti. Reikia išugdyti kuo daugiau ekonomijos specialistų, kad pakeltų krašto ūkį.

Reikia išeivių pagalbos ir išvedant svetimą kariuomenę iš krašto, besirūpinant naftos ir kuro trūkumais. Išeivija juk turi jau didelę praktiką, kaip galima per kongresą ir prezidentą paveikti Rusiją ir kitus kaimynus, kad laikytųsi sutarčių, bendros tvarkos. Rusija pažadėjo naftos, žaliavų, o neištesėjo. Tai kodėl?!

Jei nespausime, nereikalausime, gali su mumis visai nesiskaityti, ir gali Lietuvą užpulti dar didesnės nelaimės.

Emigrantų reakcija tikrai padės Lietuvai gauti ir kuro ir žaliavų. Pagaliau ir pati Lietuvos vyriausybė turi projektuoti, į ateitį žiūrėti, ar negalima kokiu kitu būdu gauti kuro ir žaliavų, nelaukiant Rusijos "malonės".

Tauta tiek metų gyveno Sovietų Sąjungos okupuota, kai buvo dildomi bet kokie jos savitumai, pabrėžiamas internacionalizmas, brukama rusiška kultūra ir kalba. Kad ir nenorom, bet įtaka buvo didelė, nes daugelis mokėsi Maskvoje, kitose Rusijos mokyklose. Ir pačioje Lietuvoje per partiją buvo propaguojama tai, kas rusiška.

Ta įtaka yra taip prilipusi, kad jiem patiem jau sunku atsikratyti, net nežino, kad tai svetima. Kokia jų laikraščių kalba, kiek ten svetimybių, kurias reikia pakeisti lietuviškais žodžiais. Paklausykite, kaip kalba tų žmonių dalis, kuri ilgiau bendravo su rusiška mokykla. Jų tarimas, jų sakinio ritmas yra jau stipriai pažeistas. Kalba jau rusiška intonacija. Tai bus galima pašalinti tik su laiku, kai pačioje tautoje kils sąjūdis apvalyti kalbą, atsikratyti viso to, ką primetė tautai svetimieji.

Maironis rašė: "Numesk, tėvyne, rūbą seną, kurį užvilko svetimi"! Taip rašė praeito amžiaus gale. Tie žodžiai tinka ir šiandien. Tėvyne Lietuva, brangink ir saugok savo lietuvišką žodį!

3

Klaipėdos konservatorijoje su studentais ir dėstytojais susitikimas padaro didelį įspūdį, nes 1934-1939 metais toje salėje lankiausi daug kartų. Deja, iš anų laikų nebesutinku nei buvusių studentų, nei profesorių. Bet štai jaudinantis ir neužmirštamas momentas. Stasio Šimkaus aukštesniosios muzikos mokyklos kolektyvas man įteikia medalį. Mano buvusio Klaipėdos konservatorijos direktoriaus Šimkaus! Išleistą jo 100-jų gimimo metinių proga.

ANSAMBLIS, ĮSILIEJĘS Į LIETUVOS DAINUOJANČIĄ REVOLIUCIJĄ

— Pasakoja LTM Čiurlionio Ansamblio kanklių vadovė Ona Mikulskienė —

Domiuosi Klaipėda. Tai miestas, kuriame esu gyvenusi 15 metų. Čia pradėjau muzikos mokslus, čia dalyvavau bažnytiniame ir giedojau draugijos choruose, priklausiau sporto sąjungai, buvau Klaipėdos krašto Šaulių sąjungos XX rinktinės moterų vadė, Klaipėdos šaulių moterų kanklių orkestro vadovė...

Šiame mieste 1936 m. susituokiau su Mikulskiu, ir abu dirbome muzikinį-visuomeninį darbą. Čia mano gražiausios jaunystės dienos prabėgo kaip sapnas: vaidinimai ir kanklių palyda, laužai, paparčio žiedo ieškojimas... Kokie brangūs ir nepamirštami prisiminimai. Mudu persikeldavome per Kuršių marias į Smiltinę, išvaikščiodavome visus takelius. Juodkrantėje kasmet švęsdavome Jonines su chorais. O Rambyno kalnas, kur legendinės vaidilutės kūreno ir saugojo aukuro amžinąją ugnelę! Ten buvo paslėpta Amžinoji knyga, kurią globojo mūsų patriarcho Martyno Jankaus šeima.

Nida su aukštais balto ir smulkaus smėlio kalnais, su Baltijos gintariniais krantais, primena man Alfos sukurtus žodžius:

Pro Atlantą ir pro Kauną
Nemunas vingiuoja,
O ties Klaipėda ir Nida Baltija
banguoja.
Ten rugiagėlių šimtai, žydi
rugiuose melsvai,
Ten tėvynė Lietuva, kenčia
priešo pavergta.

Kryžių kalne prie Čiurlionio Ansamblio pastatyto kryžiaus Ona Mikulskienė ir Gediminas Purlys. Prie vėliavos — čiurlionietis Edvardas Brazauskas.

Bet užteks prisiminimų, grįžkime į Klaipėdą, jos Žvejų Kultūros rūmus. Koncertuojame nepažįstamoje salėje. Šis koncertas man ypatingas, išgyventas labai skirtingai nuo visų kitų koncertų. Nematau nė vieno pažįstamo veido iš anų laikų. O jie taip prisimena: Stasys Šimkus, Vilius Storasta-Vydūnas, prof. Ignas Prailgauskas, mano muzikos mokytoja Jadvyga Čiurlionytė, muz. Juozas Gaubas, muz. Stepas Sodeika, visuomenininkas Kristupas Lekšas, dail. Adomas Brakas, visuomenininkas Jurgis Lebartas, visuomenininkas Jonas Vanagaitis, patriarchas Martynas Jankus ir jo dukros Elzė, Edė, Urtė ir kiti klaipėdiečiai visuomenininkai, su kuriais teko bendrauti. Kaip nejauku...

Antroje koncerto dalyje dalyvauju ir aš prie dainų, pritariant kanklėms. Vos pakilus Gedimino Purlio rankoms ir suskambus dainai "Kur lygios, lygios lankos, kur balti dobilėliai", tuo momentu staiga man pasirodė, tarsi matau diriguojantį Mikulskį... Bet tai tik momentas, lyg koks miražas, kuris išliks visam mano gyvenimui. Šis momentas buvo taip stiprus, nes tai buvo daina, kurią daugelį metų teko dainuoti ir kankliuoti, matant diriguojant tik Jį...

Prieš išvykdami į Panevėžį, Kryžių Kalne pastatome Čiurlionio ansamblio vardu didelį medinį kryžių (skulptorius Linas Puškorius). Užrašą sukūrė Aurelija Balašaitienė:

Kristau,
Ties Tavo kryžiumi, ties Tavo
kojom,
Mes Tau dėkojam,
Kad grąžinai Tu mus į Lietuvos padangę.
Jos dainas po svetimas šalis
nešioję,
Jai savo darbą, savo meilę
paaukoję,
Likome ir Tau ir Lietuvai ištikimi.

Tą kryžių Klaipėdoje, Taikos Karalienės bažnyčioje, mums pašventino kun. Henrikas Šulcas per mišias, giedant mūsų Ansambliui.

Kalnas apstatytas šimtais tūkstančių kryžių, kryželių. Neužmirštamas įspūdis. Man teko laimė ant čiurlioniečių kryžiaus pirmajai užkabinti Alfonso Mikulskio labai ilgą rožančių, pašventintą, atvežtą iš Romos. Jo buvo šventas noras, kad šis rožančius patektų į Lietuvą. Esu laiminga tai išpildžiusi.

Diena lietinga, ir mes skubame į Šiluvos bažnyčią pasimelsti. Stebuklingai Marijai prie Jos kojų giedame Mikulskio sukurtą giesmę pagal K. Grigaitytės žodžius:

Nenuženk nuo akmens, o Marija,
Pušinėly žaliam Šiluvos,
Nes krauju ten ir ašaros lyja,
Nepalik, nepalik Lietuvos.

Tas akmuo, tai tvirtovė po kojų,
Nėr jėgos, kas pajudintų jį.
Mes atšvęsim ten laisvės rytojų,
apraudosim skriaudas ten visi.

Nenuženk, nuo akmens, o Marija,
Piemenėliams pravirkus kadais,
Mes išpuošim šventovę lelijom,
Ir nevystančių rožių žiedais.

Čiurlioniečiai šią šventovę papuošėm savo balsais ir kanklių muzika. Ten gavau vaškinę žvakę, kad grįžus uždegčiau prie Mikulskio kapo Clevelande.

Po to vykstame į Panevėžį. Gerai prisimenu 1943 metų pavasarį, kada Čiurlionio Ansamblis koncertavo miesto teatre ir Panevėžio katedroje. Kartu dalyvavo solistė — dainavimo mokytoja mezo sopranas Jonė Vasionytė, operos solistas bosas Ipolitas Nauragis ir vargonavo kompozitorius Konradas Kaveckas.

Dabartinis mūsų koncertas praėjo pakilia nuotaika.

Iš Panevėžio vėluodami skubame į Kauną. Tai buvo rugsėjo 12 d. Čia 1944 metų gegužės 13-tą dieną Čiurlionio Anamblis koncertavo paskutinį kartą Kauno Valstybiniame teatre (dabar Kauno Muzikinis teatras). Šį kartą koncertavome Dirbtinio Pluošto Gamyklos salėje (Muzikinis teatras remonte), tai viena iš didesniųjų salių Kaune, kurioje telpa daug žmonių.

(Bus daugiau)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

34

Ir literatūrinis žanras — tragedija turi savo religinę ištaką. Pasak graikų savimonės, žmonių gyvenime "du plius du yra keturi", o Olimpo dievų gyvenime "du plius du yra penki". Taigi, nors dievai ir yra žmogiški, jie gyvena dieviškai. Tačiau yra žmonių — didvyrių, kurių tėvas ar motina yra Dzeusas ar kurie nors iš Olimpo dievų, norinčių gyventi ir elgtis, kaip gyvena ir elgiasi dievai. Deja, juos lydi nelaimė — tragedija, nes jie turi kliaudą.

Graikų atvirybė "Nežinomam dievui" sudarė Apaštalui Pauliui progą kreiptis į atėniečius dviašmeniu pagyrimu. Jam, kaip žydui, graikų religingumas buvo politeizmas — stabų garbinimas ir bjaurus dalykas. Graikų požiūriu, žydas buvo "ateistas" — bedievis, nes jis atsisakė garbinti miesto dievus. Beje, Romos imperija persekiojo žydus kaip ateistus. Kai Pompėjaus vedami, pergalingi Romos kareiviai 62 m. prieš Kristų įsiveržė į Šventųjų šventąją Jeruzalės Šventykloje, jie buvo apstulbinti, nes vietoje auksinių dievų jie rado ją tuščią.

Dievų, žmonių rankomis pa-

Pantenono fasadas: aštuonios doriško stiliaus kolonos laiko architravą su reljefų grupuotėmis. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

dirbtų, gausybė atėniečių nepatenkino, ir Paulius, būdamas jautrus Gerosios Naujienos apaštalas, juos ir prašnekina Nežinomojo Dievo vardu: "Taigi aš noriu skelbti jums tai, ką jūs nepažinodami garbinate" (Apd 17, 23b).

Vakaras Atėnuose

Arabų kraštuose vakaras atvėsina orą ir sutelkia vyrus soduose su staleliais bei vyrams skirtose arbatinėse. Moterys lieka namie. Mažai porų ar šeimų ieško pramogos mieste — restoranuose ar viešbučiuose. Kas kita Atėnuose. Čia Europa!

Vaikščiojame po Atėnus vakaro metu. Pastatai gęstančios saulės paauksuoti. Mokslų Akademijos rūmų laiptai ir sodelis dabar besimylinčiųjų porų vieta. Viena jų krinta į akis: ji su ašaromis, o jis su šypsniu ją ramina. Kokios tos ašaros: skausmo ar džiaugsmo? Turistinis jaunimas Atėnų gatvėse pernelyg laisvas. Nuo šilumos ginasi, bemaž visai apsinuogindami...

Atėnai: Agora ir Thescion šventovė. Nuotr. prof. Antano Rubšio

Akropolis apšviestas. Partenone žaidžia šviesų kaleidoskopas. Aikščių kavinėse lūkuriuoja atėniečiai ir Atėnų svečiai. Ir mudviem smagu atsigauti po pereitos nakties nuotykių. Šį vakarą nebežygiuoja "Nea demokratia" minios.

Dionizo Areopagiečio šventovėje

Dionizas buvo Areopago narys ir vienas iš pirmųjų krikščionių Atėnuose. Vėliau jis tapo Atėnų vyskupu ir yra Bendrijos šventasis. Nūdien jo šventovė yra Atėnų katalikų diecezijos katedra.

Šiandien sekmadienis. Gatvėse gyvenimas tingus. Tik turistinių paslaugų įstaigos judrios. Judri ir Dionizo Areopagiečio šventovė. Žmonių spūstis. Sunku rasti vietos suoluose. Laikomos mišios. Kunigas — graikas, žvalus ir puikus kunigo atspindys. Maldos kalbamos ir skaitiniai giedami dviem kalbom — graikų ir lotynų. Skaitinius net graikų kalba lengva suprasti, nes jų kalba paprastutė. Aukojimo ir pašventinimo maldas kunigas gieda graikiškai, o Kyrie eleison, Sanctus, Pater noster ir Agnus Dei — lotyniškai. Dalyvių bendrijėlė daugiatautė. Graikiški atsakymai į kunigo maldas tik vos girdimi.

Pax metu atsisuku į kun. Vladą D. dešinėje ir į nepažįstamą, šviesaus veido moterį kairėje. Spaudžiame dešinę, ji man angliškai sako:

— Aš nesu katalikė. Aš iš Olandijos.

— Na, tai kas... Ramybė jums! — atsakau.

Šypsodamasi spaudžia ranką ir rodo į savo vyrą, kuris irgi laukia Pax ženklo. Įdomi ta Dievo karalystė! Krikščionija suskilusi. Graikija yra krikščionių ortodoksų kraštas, katalikų čia tik mažuma. Dionizo Areopagiečio šventovėje meldžiasi ir protestantai iš Olandijos. Po mišių dalyvių bendrijėlė suskyla į grupes — italų, prancūzų, vokiečių... Susibūriavę šventovės prieangyje ir ant laiptų šnekučiuojasi. Mudu gi skubame į Chat Tours turistinių paslaugų įstaigą užsitikrinti kelionės po Graikiją.

(Bus daugiau)

J.A.V. Paštas norėtų padėti Jums padėti savo artimiesiems

Pranešama, kad įvedamas humanitarinis oro-tilto patarnavimas į Estiją, Latviją, Lietuvą bei Sovietų Sąjungą.

Jūs dabar galite persiųsti siuntinius savo artimiesiems į Pabaltijo valstybes ar Sovietų Sąjungą daug greičiau negu paprastai – ir Jūsų mokestis bus 50% pigiau normalios oro pašto kainos.

J.A.V. Pašto naujas humanitarinio oro-tilto tarifas apima siuntinius iki 22 svarų. Siuntinius būtina aiškiu užrašu pažymėti ryškiai raudonu rašalu: "HUMANITARIAN AIRLIFT" ir paskyrimo kraštas – ar tai būtų Estija, Latvija, Lietuva ar Sovietų Sąjunga – turi būti angliškai atžymėtas paskutinėje adreso eilėje.

Humanitarinio oro-tilto tarifas galios iki 1992m. kovo mėn. 31d.. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės vietiniame pašte savo rajone. Mes pasiekiam Jūsų tikslą.

UNITED STATES POSTAL SERVICE

OFFICIAL OLYMPIC SPONSOR

© 1991 USPS 36 USC 380

JAV LB DELEGACIJA LANKĖSI WASHINGTONE

— Rūpinasi lietuvybės stiprinimu išeivijoje ir talka Lietuvai —

Naujoji JAV LB Krašto valdyba, šalia lietuviškosios išeivijos stiprinimo, ir toliau talkins prisikeliančiai Lietuvai. Norėdama patirti apie JAV teikiamą bei planuojamą paramą Lietuvai, užmegzti asmenines pažintis, o taip pat išsiaiškinti JAV politinės linijos klausimus, sausio 17 ir 18 dienomis jos delegacija lankėsi Washingtone.

Aplankyta Demokratų partijos centro komiteto, Valstybės departamento, US Agency for International Develoment, US Information Agency ir Baltųjų Rūmų įstaigos, Lietuvos ambasada. Delegacijoje buvo Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Alg. Gečys, vicepirmininkai Rimantas Stirbys ir dr. Vitolis Vengris, ir LB įstaigos Washingtone direktorė Asta Banionytė.

Demokratų Partijos Centro Komitete

Susitikta su direktore balsuotojų grupuočių klausimams Melinda Yee. Demokratų partijos vadovybė buvo prašyta įtaigauti savo atstovus Kongrese, kad dabartiniu Rytų Europai kritišku laiku teikiama parama nebūtų mažinama. Pareikšta, kad šiuo ir kitais Amerikos lietuviams rūpimais klausimais JAV LB norėtų liudyti prieš prezidentinius rinkimus partijos apklausinėjimuose platformos reikalu. Ponia Yee pažadėjo sudaryti tam galimybes. Iš savo pusės, LB atstovai pažadėjo veikti Amerikos lietuvius, kad jie aktyviau jungtųsi į politinę veiklą.

Paliesta tema politinių grupuočių formavimosi Lietuvos Aukščiausiojoje Taryboje. Pabrėžta, kad šiuo metu partijos tik pradeda formuotis. Pageidauta, kad Demokratų partijos centro komitetas priimtų stažuotis keletą Aukščiausiosios Tarybos frakcijų darbuotojų, tuo sudarant jiems galimybę tiesiogiai stebėti demokratinį procesą.

Valstybės departamente

Kalbėtasi su Rytų Europos departamento vicedirektorium Shaun Byrnes, kurio tiesioginėje žinioje yra Baltijos valstybių skyrius. Keletą metų darbavęsis Maskvoje, Byrnes yra susipažinęs su lietuvių kova už nepriklausomybę ir Lietuvos problemomis.

LB atstovai kėlė Sovietų kariuomenės iš Lietuvos išvedimo, ekonominės paramos, privatizacijos, "trišonės" (trilateral) prekybos klausimus. Pastaroji sąlygoja paramą Nepriklausomų valstybių sandraugai dalies skiriamų lėšų išleidimu Baltijos ir buv. satelitinėse valstybėse. Byrnes nurodė, kad valstybės sekretorius James Baker yra formaliai pasisakęs dėl karinių jėgų išvedimo iš Pabaltijo. Šiuo metu geriausia pasikliauti "privačia" diplomatija.

US Agency for International Development

Valstybės departamento globoje veikia US Agency for International Development. Susitikta su paramą Baltijos valstybėms administruojančia Dagnija Kreslins. 1991 m. biudžetinių metų paramos dydis yra 14 mil. dolerių. 1992 m. biudžetinių metų parama, tikimasi, sieks 15 mil. dol. Ji skirstoma į tris dalis: parama ekonominiam atsistatymui (60%), parama demokratinei iniciatyvai (20%) ir parama krašto gerovei kelti (20%).

Pirmoji dalis apima privatizaciją, verslo ir prekybos vystymą, bankinių struktūrų įvedimą. Demokratinės iniciatyvos sritis apima parlamentarinės sistemos įtvirtinimą, teisminio proceso reformas, žmogaus teisių garantijas. Krašto gerovės parama liečia žemės ūkio našumo kėlimą, medicininę pagalbą, energetiką ir t.t.

Pereitų metų lapkričio-gruodžio pradžioje Baltijos valstybėse lankėsi JAV delegacija. Ji susipažino su padėtimi ir nustatė prioritetus paramai. Ta proga išleistas 138 psl. raportas, kuriame pateikiami surinkti duomenys ir analizuojama paramos reikalingumas.

Panelė Kreslins delegacijai išaiškino administracinius kanalus, kuriais parama Baltijos valstybėms bus nukreipiama. Taip pat atsakė į klausimus dėl mūsų organizacinių vienetų kvalifikavimosi tapti JAV skirtos paramos perdavėjais Lietuvai.

Baltuosiuose Rūmuose

Baltuosiuose Rūmuose LB atstovai kalbėjosi su prezidento asistentu Sichen A. Siv ir jo pavaduotoju James Schaefer. Prašyta sustiprinti JAV pastangas atitraukti Sovietų kariuomenę iš Baltijos valstybių, didinti joms teikiamą ekonominę paramą. Prašyta, kad prezidentas Bush Vasario 16-sios proga padarytų specialų pareiškimą. Priminta, kad Amerikos lietuviams prez. Bush praeityje užimtos pozicijos Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atžvilgiu buvo nesupratamos, kaip ir neaiškūs kai kurie jo administracijos šiandieniniai ėjimai.

Pareikštas nepasitenkinimas dėl Pabaltijo valstybių nepakvietimo į Washingtono konferenciją dėl ekonominės paramos Nepriklausomų valstybių sandraugai. Priminta, kad ekonominius neteklius kenčianti Lietuva paskutiniaisiais mėnesiais Rusijai suteikė stambią paramą maistu. Taip pat priminta, kad per Pabaltijo valstybių uostus bus vykdomas pagrindinis paramos tiekimas Rusijai ir kitoms sandraugos valstybėms.

Baltųjų Rūmų pareigūnai informavo apie planuojamą konferenciją specifiniai pristatyti klausimams, liečiantiems Pabaltijo valstybes. Dedamos pastangos Pabaltijo valstybėms padėti per Citizens Democracy Corps organizaciją. Žadama pradėti leisti biuletenį, skirtą Amerikoje esančioms etninėms (tautinėms) grupėms. Dalis šių planų susijusi su artėjančiais prezidento rinkimais

Informacijos Agentūroje

Išskirtinį dėmesį LB delegacijai skyrė Valstybės Departamento žinioje veikianti US Information Agency. Jai atstovavo keturių departamentų vadovai: James E. Smith, Stephan Strain, Susan Sutton Robinson, dr. William James.

Jų vadovaujamieji padaliniai administruoja kelių milijonų dolerių vertės paramą švietimo, komunikacijos, valdžios administracijos srityse. Planavimo stadijoje yra Lietuvai skirtos programos, norint padėti anglų kalbos mokytojų ruošime, ekonomikos ir verslo administratorių tobulinime, media (televizijos, radijo, spaudos) darbuotojų paruošime. Planuojama Lietuvai padėti įstatymų ruošos, prokūratūros pertvarkos, pasikeitimo akademikais bei studentais srityse.

Delegacija pageidavo, kad būtų naudojamasi išeivijoje esančiais mūsų talentais ir veikiančiomis lietuvių mokslo ir švietimo institucijomis. Dr. V. Vengriui Krašto valdyba yra pavedusi su JAV valdžios institucijomis koordinuoti akademines programas Lietuvai.

Lietuvos Ambasadoje

Trejeto valandų pokalbiuose su ambasadorium Stasiu Lozoraičiu diskutuota Lietuvos pilietybės ir nuosavybės atgavimo Lietuvoje klausimai, tartasi dėl tarpusavio informavimo ir veiklos derinimo.

Ambasadorius pastebėjo, kad jo santykiai su LB yra "ne tik geri, bet ir labai geri". Dėkojo pirmininkui Maciūnui už pradėjimą akcijos organizuoti finansinę paramą tuometinei Lietuvos Pasiuntinybei. Jo nuomone, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, išeivijos organizacijų rolė tebėra svarbi. Liet. Bendruomenei tenka pareiga stebėti, kad demokratijos principai ir demokratinė struktūra Lietuvoje būtų išlaikyti. Sutarta šį pavasarį JAV suruošti kelių dienų konferenciją investicijų (verslo) prekybos Lietuvoje reikalu. Konferencijos oficialiais rengėjais bus Lietuvos Ambasada ir JAV LB Krašto valdyba.

A. Gč.

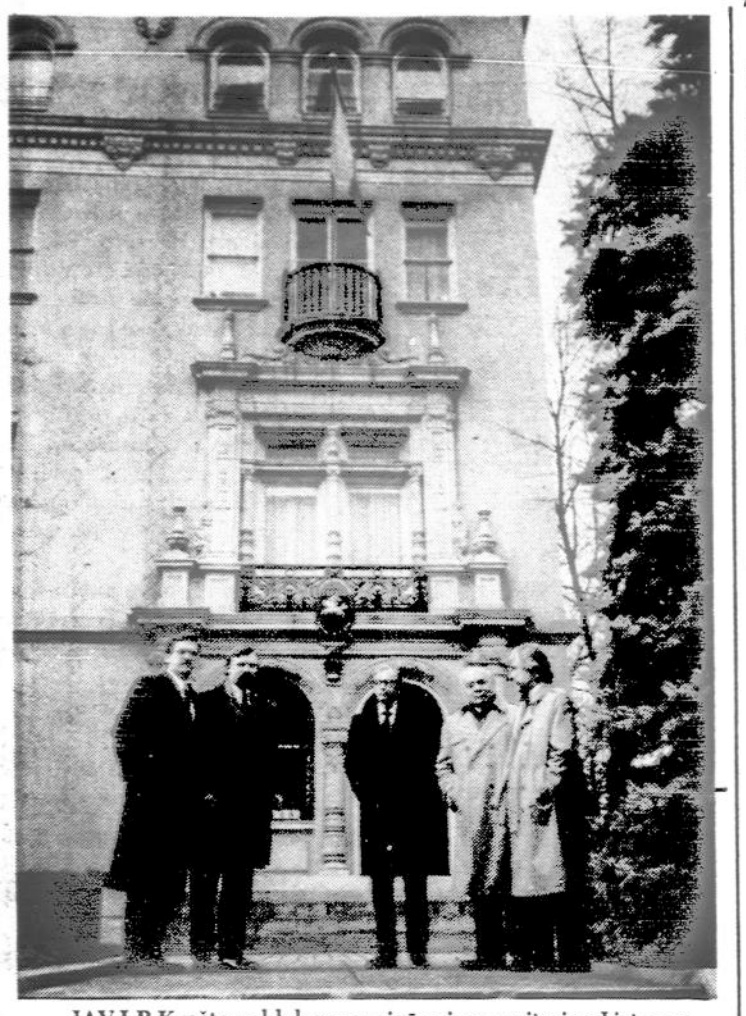

JAV LB Krašto valdybos pareigūnai po pasitarimo Lietuvos ambasadoje Washingtone. Iš k.: Krašto valdybos pirm. V. Maciūnas, vicepirm. R. Stirbys, Lietuvos ambasadorius St. Lozoraitis, LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečys, vicepirm. dr. V. Vengris.

IEŠKOMI ANGLŲ KALBOS SAVANORIAI MOKYTOJAI

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos centrą New Yorke šiomis dienomis pasiekė 1991.12.31 datuotas laiškas iš Telšių katalikų vidurinės mokyklos direktorės Angelės Raudienės. Jame rašoma:

"Nuoširdžiai sveikinu Jus Naujuose metuose, nes rašau Jums šios šventės išvakarėse. Tikriausiai Jums ir gerb. Rasai Razgaitienei turiu būti dėkinga už tą nuostabią siuntą, kurią Šv. Kalėdų išvakarėse gavome iš Jūsų vadovaujamos Religinės Šalpos. Dar mes nespėjome pilnai susipažinti su 43 dėžių, kurias Jūs atsiuntėte, turiniu, bet ir tai, ką mes jau spėjome pavartyti, mus labai džiugina. To mūsų mokiniams labai trūko.

Kai gerb. Rasa svečiavosi praeitą vasarą mūsų mokykloje, ji matė, iš kokių prastų vadovėlių užsienio kalbos mokosi mūsų mokiniai. Šį rudenį pas mus svečiavosi Vokietijos katalikiškos akademijos prezidentas ponas Darge. Jis liūdnai stebėjosi, kad mūsų mokinių užsienio kalbų žinios labai silpnos. Kai mes parodėme jam vadovėlius, jis suprato. Taigi, vadovėlius mes turėsime dabar nuostabius. Mūsų anglų kalbos mokytoja Zita Vitkuvienė labai laiminga. Mokiniai dabar turėtų daug noriau mokytis anglų kalbos.

Tačiau, mus nepilnai tenkina pačių kalbų mokytojų kvalifikacija. Gal atsirastų jaunų žmonių, kurie galėtų kitiems metams atvykti pas mus į mokyklą padėti mokyti anglų kalbos. Mes ruošiamės savo mokyklą perorganizuoti į katalikišką gimnaziją, todėl užsienio kalbų geras mokėjimas labai svarbu. Bendravimas su labai gerai kalbą mokančiu žmogumi padėtų ir mūsų anglų kalbos mokytojai pakelti savo kvalifikaciją.

Mokytoja Z. Vitkuvienė turi šiais metais kovo mėn. iškvietimą į JAV, bet tuo iškvietimu pasinaudoti negali, nes mes neturime galimybės įsigyti 1000 dolerių bilietui. Tikimės, kad iš Amerikos atvykęs jaunas žmogus ne tik turės progos pagyventi savo tėvų žemėje, bet ir padarys labai reikalingą darbą Tėvynei. Aš manau, kad Jūs ką nors prikalbinsite..."

Besidomintys vykimu į Telšius talkinti anglų kalbos dėstyme, turintys patyrimo šioje srityje — labiausiai pageidautina būtų anglų kalbos kaip užsienio kalbos (ESL) specialistas(ė) — kreipkitės į Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Telefonas (718) 647-2434.

LIETUVOJE IŠLEISTA POETĖS K. GRIGAITYTĖS RINKTINĖ

Lietuvoje stengiamasi supažindinti su išeivių literatūra. Vis išleidžiamos jų rinktinės.

Neseniai pasirodė poetės Kotrynos Grigaitytės-Graudienės rinktinė "Tylos dovana". Rinktinė yra kukli ir plona. Kaip poetė sako, — jos tikslas buvo per savo kūrybą įeiti į Lietuvos žmogų.

Išleido "Vagos" leidykla. Kaip paprastai, tokios knygos greitai išperkamos. Ir ši buvo tuoj išpirkta.

Vilniuje buvo surengtas ir susipažinimas su šia knyga. Ištraukas skaitė aktorė Eglė Žilbertavičiūtė.

Autorė iš Lietuvos gauna nemažai laiškų, kuriuose dėkojama už šią rinktinę, skirtą Lietuvai. Poetės artimieji taip pat pranešė, kad beskelbiant oficialiai Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, buvo deklamuojamas jos eilėraštis.

JAV LB Krašto valdybos susitikime su JAV Informacijos agentūros programų vedėjais. Pirmoje eilėje iš k.: James E. Smith, Susan Sutton Robinson, dr. William James, Algimantas Gečys, dr. Vitolis Vengris. Antroje eilėje iš k.: Vytas Maciūnas, Rimantas Stirbys, Stephan Strain.

— **Dr.Petras Kisielius** yra Išeivijos Lietuvių IX-osios Tautinių Šokių Šventės organizacinio komiteto pirmininkas. Komitetan taip pat įeina: Birutė Jasaitienė — vicepirmininkė, Kostas Dočkus — iždininkas ir Jūratė Budrienė — sekretorė. Šios šventės, įvyksiančios 1992 m. liepos mėn., rengėjai yra JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos.

— **Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus** Chicagoje Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo proga vasario 17 d., pirmadienį, nuo 7 iki 9 val. vak. muziejaus Gintaro salėje rengia susitikimą su lietuvių kilmės kongresmanu Richard Durbin.

— **Cleveland, OH,** Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vasario 16 d. vyks šia tvarka: 10 val. ryto mišios Dievo Motinos parapijos bažnyčioje; 10:30 val. ryto mišios Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje; 4 val. popiet minėjimas tęsiamas Dievo Motinos parapijos salėje. Kalbės Vaclovas Kleiza, Lietuvos konsulas Chicagoje. Meninę programą atliks "Grandinėlė". Minėjimą rengia ALTo skyrius ir LB apylinkė.

— **Lino Kojelio** vadovaujama US-Baltic Foundation gavo $27,000 auką iš US Agency for International Development. Kojelio vadovaujama fundacija siekia atstatyti ir pagerinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos institucijų veiklą.

— **Putnamo Seselių Atsinaujinimo Centre** rekolekcijos šiais metais bus kovo 20-22 dienomis moterims, 28-29 vyrams ir moterims. Balandžio 11-12 visiems. Telefonas 203-928-7955.

— **Nijolės Ščiukaitės,** estradinės muzikos iškiliosios solistės, neseniai atvykusios iš Lietuvos, koncertas Ormond Beach, FL, Prince of Peace parapijos salėje, įvyks vasario 15 d., šeštadienį, 2 val. popiet. Įėjimas $8. Pasivaišinimas kava ir saldumynai.

— **A. a. biochemijos dr. Kazio Martinkaus** (1953-1984) prisiminimui yra įsteigtas 1985 m. jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, siekią magistro arba doktorato laipsnio iš griežtųjų mokslų — vėžio tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemijos ir pan.). Dėl daugiau informacijos ir prašymų formų rašyti adresu: Kristina Martinkus. Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629. USA. Prašymų formos turi būti grąžintos iki 1992 m. gegužės 1 d.

— **Nauji "Darbininko" skaitytojai:** A. Hodgins, Indialantic, FL; K. Česonis, Fishers, IN. Užsakė kitiems: **Augustinas** Dumbra užsakė Juozui **Zalensai,** abu iš Saginaw, MI. **Sveikiname** naujus skaitytojus ir **dėkojame** užsakytojams. ***Darbininko*** metinė prenumerata 20 dol.

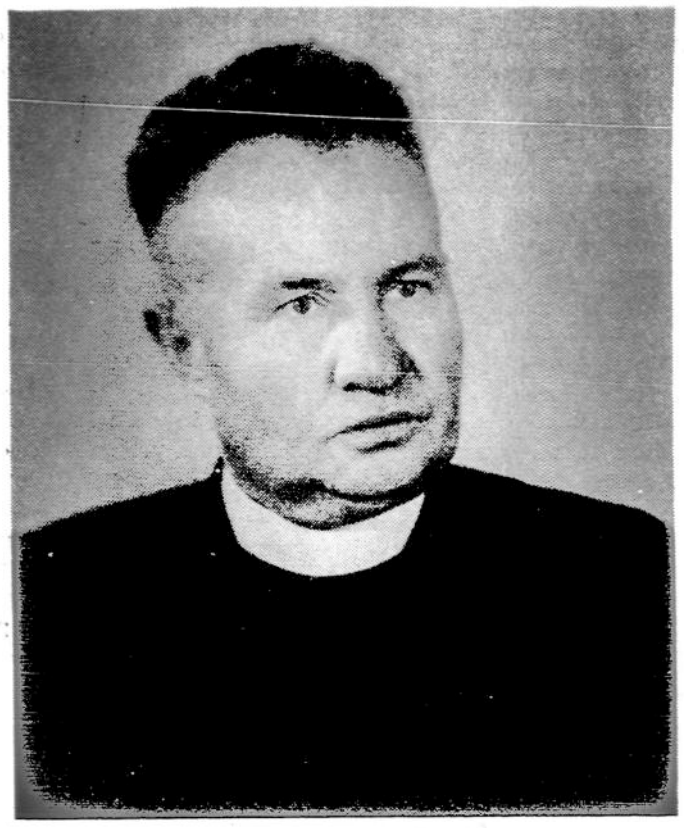

Prel. Simonas Morkūnas — garbės daktaras.

PAGERBTAS IR KITATAUČIŲ

Sioux City, Iowa, Morningside kolegijoje, 1991 m. gruodžio 15 d., sekmadienį, po iškilmingų vaišių 2 val. popiet buvo įteikiami diplomai baigusiems studijas.

Šiose iškilmėse dalyvavo ir prel. Simonas Morkūnas. Jam buvo įteiktas garbės daktaro diplomas už nuopelnus Bažnyčiai, Šv. Kazimiero lietuvių parapijai Sioux City vyskupijoje, už labdarą Lietuvoje ir JAV , už pastovią iniciatyvą pavergtai Lietuvai laisvinti.

Tai pirmas toks įvykis Iowa valstijoje, kad nekatalikiška baptistų kolegija taip būtų pagerbusi kataliką dvasininką, lietuvį imigrantą. Garbė lietuviams, kad štai uolus mūsų tautietis, daugelį metų ištikimai dirbęs daugiau negu tiesioginės pareigos reikalavo, tapo įvertintas ir pagerbtas net ir kitataučių iškilios švietimo įstaigos.

Tos dienos gražios iškilmės buvo transliuojamos ir per televiziją. "Sioux City Journal" laikraštis išspausdino prelato Morkūno biografiją su nuotrauka, o taip pat ir palankų aprašymą.

Šis pagerbimas naujojo daktaro gyvenime nebe pirmas. 1988 m. balandžio 27 d. Šv. Tėvo Jono Pauliaus II kun. Simonas Morkūnas buvo pakeltas į prelatus.

Ne kartą lietuviškoje ir amerikiečių spaudoje buvo minimi prel. Morkūno nuopelnai Bažnyčiai ir Lietuvai. Nepriklausomos Lietuvos gyvenime, okupacijų eigoje, o taip pat išeivijoje jis pakartotinai pasirodė su organizaciniais gabumais, aukodamas ne tik savo laiką, jėgas, bet ir finansinius išteklius.

Pavergtai Lietuvai laisvinti čia Amerikoje jis parodė visokeriopos iniciatyvos. Ne tik pats siuntė laiškus ir telegramas JAV prezidentams, Kongreso nariams, rašė straipsnius į amerikiečių spaudą, bet į šį darbą įtraukė ir vietinės diecezijos aukštus pareigūnus bei pasauliečius, besireiškiančius profesiniame ir politiniame gyvenime.

O kiek pastangų ir triūso jis įdėjo, atgaivindamas vietinę Šv. Kazimiero lietuvių parapiją ir 39 metus joje uoliai klebonavęs!

Ir kaip jis galėjo suspėti visa tai atlikti? Nenuostabu! Viešpaties Apvaizda prel. Morkūną apdovanojo ilgu amžiumi — jis gimęs 1902 m. vasario 16 d. Tad šiemet, švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktį, naujasis daktaras minės amžiaus 90 metų sukaktį!

Sveikinimai ir geriausios sėkmės linkėjimai sukaktuvininkui prel. dr. Simonui Morkūnui!

Kornelijus Bučmys

KAIP PERSIŲSTI PINIGUS Į LIETUVĄ

Detroite veikiantis Manufacturers National Bank jau nuo pernai metų pradėjo patarnauti JAV gyventojams, padėdamas persiųsti pinigus giminėms, draugams ar verslo partneriams, gyvenantiems Lietuvoje. Šis 1933 m. įsikūręs bankas palaiko korespondento ryšius su Lietuvos Banku ir LITIMPEX (Lietuvos Komerciniu Banku).

Pinigus pervesti Lietuvon galima asmeniniais čekiais, banko čekiais arba telegrafu. Manufacturers Bank of Detroit savo transakcijas bankams Lietuvoje praneša kas savaitę, tad asmenys Lietuvoje pinigus gali atsiimti septynioms dienoms praėjus nuo datos, kada praeina jo čekis Detrote ar tuojau pat, kai Detroito bankas gauna jo telegrafinį pranešimą. Manufacturers Bank nieko neima už pinigų pervedimą. Kiek šiuo metu žinoma, Lietuvos Bankas ir LITIMPEX ima 1.5% už savo patarnavimą.

Jeigu pinigai pervedami asmeniui, turinčiam viename iš tų dviejų bankų valiutinę sąskaitą, tai Detroto bankui siunčiant čekį ar telegrafinį pranešimą, reikalinga nurodyti banko Lietuvoje vardą ir to asmens sąskaitos numerį ir vardą bei pavardę.

Pinigų persiuntimu rūpinasi Banko viceprezidentė Ms. Blaire Miller, tad, rašant ir siunčiant čekius, reikia taip adresuoti:

Ms. Blaire Miller, Vice-President, Manufacturers Bank of Detroit, International Department-European Group, 100 Renaissance Center, 13th Floor, Detroit, MI 48243. Ms. Blaire Miller tel. 313-222-3236, o Fax No. 313-222-7421.

Jeigu asmuo, kuriam persiunčiami pinigai, neturi savo sąskaitos nei viename iš tų bankų, tai vis tiek pinigus galima siųsti, tada Detroito bankui reikia nurodyti Lietuvos Banką ar LITIMPEX ir adresato vardą ir pavardę, adresą, tel. nr. ir paso nr.

Smulkią informaciją apie tarptautines transakcijas galima gauti ir tiesiogiai bankuose Vilniuje ar Kaune. Vilniuje kreiptis šiuo adresu: Lietuvos Bankas, Gedimino 6, Raimondas Kvedaras, Tarptautinio skyriaus vedėjas. Tel. (0122) 224-015. LITIMPEX Bankas (Lietuvos Komercinis Bankas), Verkių 37, tel. (0122) 354-696. Direktorius Žilvinas Martinkus.

Ši informacija sudaryta iš įvairių šaltinių, pasitikrinus su asmenimis, kurie naudojasi Manufacturers National Bank of Detroit patarnavimu.

MERGAITĖ IŠ LIETUVOS LAUKIA MEDICINOS STEBUKLO AMERIKOJE

Gruodžio 20, antrąją dieną po atvykimo į Bostoną, Aušrai Stroputei sukako 12 metų. Ta šviesiaplaukė, mėlynakė mergaitė iš Klaipėdos gimė be dešinės ausies ir nepilnai girdi kairiąja ausimi. Dabar ji ir jos tėvai, palikę Lietuvoje, tiki Amerikos medicinos stebuklu. Čionai, per tūkstančius mylių nuo jos namų, Bostono priemiesčio ligoninėje, Milton Hospital, Aušrai bus padaryta sudėtinga plastinė operacija.

Aerodrome Aušrą pasitiko jos įgaliotinė globėja adv. Marija Tovares-Ashmanskas, vicepirm. Bostono "S.O.S. Vaikai Lithuanian Children's Relief", Inc. Prieš nepilnus pusantrų metų įsikūrusi, ta organizacija teikia pagalbą Lietuvos vaikams, esantiems vaikų prieglaudose, daugiavaikėms šeimoms bei sunkiai sergantiems vaikams.

Praeitą vasarą Marija Ashmanskas buvo nuvykusi į Lietuvą arčiau susipažinti su padėtimi. Liepos mėn. lankydama Kauno kurčnebylių vaikų skyrių, iš dr. Kazlauskienės Marija sužinojo apie Aušrelės ligą. Ji nufilmavo į vaizdajuostę jaudinantį Aušros ir jos motinos pasakojimą. Paaiškėjo, kad nėštumo metu Nijolė Stropienė dirbo gailestingąja seserimi ligoninėje, slaugė tymais sergančius ligonius. Pasak gydytojus, tai buvo Aušrelės įgimto defekto priežastis.

Ieškodami pagalbos dukrai, Aušros tėvai apkeliavo visą Sovietų Sąjungą, nuo gydytojo siuntinėjo prie gydytojo, bet niekas negalėjo padėti... Aušrai teko patirti daug nusivylimo ir patyčių iš kitų vaikų, savo bendramokslių.

Sugrįžusi iš Lietuvos, Marija Ashmanskas ir Bostono "S.O.S. Vaikai" valdyba (pirm. Daiva Neidhardt) surado gydytoją, kuris sutiko atlikti operaciją. Kai dr. Martin Dunn, veido ir gerklės chirurgijos specialistas iš Miltono, sutiko operuoti Aušrą nemokamai, "S.O.S. Vaikai" organizacija išsikvietė mergaitę, apmokėdama kelionės ir pradžios išlaikymo išlaidas.

Tuoj po atvykimo Aušra paviešėjo kelias dienas pas savo globėją Mariją ir jos vyrą Tomą Ashmanskus jų namuose Quincy. Per suruoštą jai gimimo dienos balių, mergaitė pirmą kartą gyvenime paragavo pizzos ir bananų. Vakare, kai svečiai išsiskirstė, ji rodė Ashmanskų vaikams Rimai, 10 m. ir Carlos, 12 m. atsivežtas iš Lietuvos atvirutes ir knygas. "Aš tikrai esu laiminga" — šypsodamasi kalbėjo Aušra.

Visam gydymo laikui Aušrą apgyvendino lietuvių šeima iš Brocktono, Aldona Kazakaitytė-Walet ir Helmutas Walet. Jie turi 3 vaikus: sūnūs Petras ir Tomas jau suaugę, o dukrai Ginai — 10 su puse metų.

Mergaitės greit susidraugavo, kartu lanko Šv. Kazimiero parapijos mokyklą Brocktone ir Bostono Lituanistinę mokyklą šeštadieniais. Aušra yra mandagi, malonaus, ramaus būdo, ją noriai kviečiasi ir globoja Bostono apylinkių lietuvių šeimos, kad mergaitė nesijaustų vieniša svetimam krašte, juk ji dar negreit susitiks su artimaisiais.

Jau praeityje paliko pirmąkart ne namie atšvęstieji gimtadienis, Kalėdos, Naujų Metų sutikimo naktis išpuoštame Bostone, paragauti nežinomi gardumynai, šventinės dovanos. Tačiau didžiausia dovana dar ateity.

Tam, kad pacientas iš užsienio galėtų būti operuojamas ir gydomas JAV teritorijoje, reikalingas FDA (Food and Drug Administration) leidimas. Jei leidimas nebūtų gautas, dr. Dunn planuoja Aušrą pervežti į Ekvadorą, kur jis yra atlikęs per 20 panašių operacijų paaugliams. Daugelį metų dr. Dunn dirbo savanoriu ne pelno siekiančioje organizacijoje Per Cristo, daręs gerklės ir veido plastines operacijas neturtingiems vaikams.

Turėdamas didelį patyrimą šioje srityje, dr. Dunn įsitikinęs operacijos sėkmingumu. Aušra gautų silicio protezą, kuris atrodytų kaip tikra ausis. Ausies rekonstrukcijos metodas, kurį naudoja dr. Dunn, buvo išrastas Švedijoje. Du titano implantai bus įsodinti į mergaitės žandikaulį ir turėtų prigyti per keturis mėnesius. Po to bus prijungta jungtis, prie kurios jungiamas ausies protezas. Titano panaudojimą lemia jo savybė susilydyti su kaulo audiniu ir tai, kad organizmo imuninė sistema jo neatmeta. Klausos atgavimas ta ausimi priklausys nuo to, ar nėra pažeistas nervas vidiniame klausos aparate.

Aušrai gali tekti po pusės metų sugrįžti į Lietuvą ir vėl atvykti po kiek laiko, nes paprastai po tokios operacijos pacientus stebima penkerių metų laikotarpyje. Taigi, Aušros ir jos tėvų svajonė jau po truputį pildosi. Kai patirtasis skausmas paliks praeityje, Aušra taps suaugusiu, pilnaverčiu žmogumi. Linkime jai ir ją globojantiems žmonėms sveikatos ir ištvermės.

Liuda Žiaugrienė,
"SOS-Vaikai"
organizacijos narė

Klaipėdietę Aušrą Stroputę Bostono aerodrome 1991 m. gruodžio 19 d. pasitinka jos globėja "SOS-Vaikai" vicepirm. adv. Marija Tovares-Ashmanskas.

DĖL PARAMOS IR STIPENDIJŲ PRAŠYMŲ

Lietuvių Fondo taryba praneša lietuvių visuomenei, kad iš 1992 metų numatomo pelno paramai gauti prašymai turi pasiekti Lietuvių Fondo raštinę ne vėliau šių datų:

a) bendrai paramai gauti iki š. m. kovo 15 d.,

b. stipendijoms gauti iki balandžio 15 d.

Bendrai paramai ir stipendijoms gauti prašymų formos gaunamos Lietuvių Fondo būstinėje: 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629. Tel. 312 471-3900.

Visi prašymai turi būti užpildyti, pilnai atsakant į visus klausimus. Nepateikus reikalaujamų duomenų ar nepilnai atsakius į klausimus, tokie prašymai bus peržiūrėti, bet nebus svarstomi.

Tos pačios sąlygos taikomos išeivijos ir Lietuvos prašytojams.

Lietuvių Fondo Taryba

DEŠIMTASIS BAŽNYČIOS KRONIKOS TOMAS IŠEIS ŠĮ MĖNESĮ

Daugelis teiraujasi, kada bus išleistas paskutinysis — dešimtasis "Lietuvos katalikų Bažnyčios kronikos" tomas. Pranešame, kad jis jau atiduotas spaudai. Spaustuvė pažadėjo spausdinimą baigti vasario mėnesį. Knygos kaina $10. Norintieji tą knygą įsigyti prašomi užsakymus ir knygos vertę bei persiuntimo išlaidas padengiantį čekį siųsti šiuo adresu: The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc., 6825 South Talman Avenue, Chicago, IL 60629.

Prašome paremti tolesnį "LKB kronikos" tomų išleidimą anglų ir ispanų kalbomis. Siekiant, kad pasaulis kuo plačiau sužinotų apie Lietuvos ir jos tikinčiųjų vargus, "LKB kronikos" tomai kitomis kalbomis išsiuntinėjami daugeliui įvairių kraštų vyskupijų ir garsiosioms bibliotekoms.

Kun. K. Kuzminskas
Lietuvos kronikos valdybos vardu

Degtinė

Gydytojas: Degtinė yra tavo didžiausias priešas.

Ligonis: Gal būt. Bet Dievas liepia mylėti savo priešą.

Gydytojas: Tai tiesa. Bet jis neliepia jo praryti.

Geras darbininkas

Bosas: Ei! Kodėl tu neši tik vieną maišą, kada visi kiti neša du?

Darbininkas: Jie yra tinginiai ir nenori du sykius vaikščioti.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, R. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
KASA
YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401
DARBO VALANDOS
MON — 9:00–3:00 THUR — 9:00–7:00
TUES — 9:00–3:00 FRI — 9:00–3:00
WED — 9:00–3:00 SAT — 9:00–12:00

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110
FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304
DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mi 48034 313-350-2350

Taupymo sąskaitos ir certifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Julija Kunigėlienė

MIRĖ J. KUNIGELIĖNE

Julija Podresaitė-Kunigėlienė, širdies smūgio ištikta, vasario 3 d. mirė savo namuose, Williston Park, NY.

Nuliūdime paliko vyrą Praną, seserį Kazimierą Šventoraitienę ir jos du sūnus Egidijų ir Saulių su šeimomis bei kitas gimines.

-o-

Velionė buvo gimusi 1922 m. rugsėjo 1 d. Kybartuose. Ten baigė pradžios mokyklą ir gimnazijos šešias klases. Vilniuje baigė mergaičių gimnaziją ir Pedagoginį institutą. Ištekėjo už inž. bt. ltn. Prano Kunigėlio.

1944 m. su šeima pasitraukė į Vokietiją. Pasibaigus karui, mokytojavo Klingbergo našlaičių namuose, kurie buvo išlaikomi UNRRAos.

1949 m. atvyko į Ameriką. Baigusi mašinraščio kursus, dirbo Commercial Union Insurance Co., iki pensijos.

-o-

Velionė buvo pašarvota Franciscano laidojimo namuoe. Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, ir kiti lankytojai, tarp kurių buvo ir vysk. Paulius Baltakis, OFM, vasario 5 d. sukalbėjo rožančių. Rožančių sukalbėjo ir atsisveikinimo žodį vasario 6 d. tarė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, o kun. Vytautas Palubinskas sukalbėjo kitas laidotuvių maldas.

Gedulingas mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje vasario 7 d. aukojo klebonas kun. Vytautas Palubinskas, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, ir Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Palaidota Cypress Hills kapinėse.

Miela Julija, tebūna tau lengva svetinga Amerikos žemelė.

K. Š.

BOSTONO ŽINIOS

BALFo vajus

Sausio mėnesį pradėtas Bostono BALFo skyriaus (pirm. kun. A. Baltrušiūnas) aukų vajus tęsiamas iki balandžio pabaigos. Aukos bus perduotos Centrui Chicagoje ir panaudotos šalpai Lietuvoje ir lietuviams, gyvenantiems kituose kraštuose.

Pagerbė kompozitorių Jeronimą Kačinską

Bostone gyvenančiam kompozitoriui prof. Jeronimui Kačinskui suteikta 1991 m. Lietuvos nacionalinė premija. Kultūros ir švietimo ministro Dariaus Kuolio sveikinimo telegramoje sakoma: "Sveikiname Lietuvos nacionalinės premijos laureatą. Džiaugiamės, kad ir gimtojoje Lietuvoje įvertintas Jūsų didis menas. Iš visos širdies linkime sveikatos ir kūrybinės kloties".

Premijų įteikimas įvyks vasario 17.

1991 m. rudens viešnagės metu Lietuvoje buvo surengti jo 5 autoriniai koncertai, jo kūryba buvo dėmesio centre II-oje respublikinėje Mažosios Lietuvos muzikos konferencijoje, jam suteikti Lietuvos kompozitorių sąjungos garbės nario ir Klaipėdos garbės piliečio vardai.

Sausio 27 d., Barklee muzikos kolegijoje, kurioje komp. Kačinskas profesoriavo apie 20 metų, buvo surengtas jo pagerbimas. Kolegijos koncertų salėje profesūra ir būsimieji muzikai-studentai išklausė prof. Kačinsko pasakojimo apie jo kūrybą, apie sugrįžimą į Lietuvą ir aukščiausią jo įvertinimą. Lietuvoje vykusių koncertų vaizdo įrašai praturtino pasakojimą skambėjimu muzikinių kūrinių, kuriuos atliko pajėgiausi Lietuvos muzikos meistrai, orkestrai ir chorai.

Aukštas profesionalumas, pilnos žmonių koncertų salės sudarė didelį įspūdį apie Lietuvos muzikinę kultūrą, pirmąkart apie ją išgirdusiai jaunajai publikai. Įvertindama komp. Kačinsko kūrybos pasiekimus ir pedagoginį darbą, Berklee kolegijos vadovybė apdovanojo savo profesorių atmintine dovana: išgraviruotu laikrodžiu. Publika ilgai nepaleido nuo scenos prof. Kačinsko ir jo žmonos Elenos.

Pagerbimas tęsėsi prie vaišių stalų pokylių salėje, kur kiekvienas asmeniškai turėjo progos pasveikinti profesorių, daugiau išgirsti apie Lietuvą ir jos muziką, palinkėti jam ilgų kūrybingų metų.

Dr. J. Girniaus "Raštų" pirmasis tomas

1991 m. pabaigoje Lietuvos Enciklopedija išleido dr. J. Girniaus I-ąjį tomą "Raštų". Leidinys pasiekė autorių š. m. pradžioje, kitų trijų tomų pasirodymo data neaiški dėl popieriaus stokos. Dr. Girniaus "Raštuose" atsispindės pagrindiniai filosofo darbai: "Laisvė ir būtis", "Žmogus be Dievo", "Tauta ir tautinė ištikimybė" bei probleminiai straipsniai.

Lietuvos Enciklopedijos leidžiamoje serijoje "Iš Lietuvos filosofinio palikimo" anksčiau išėjo K. Narbuto, V. Gustainio, V. Sezemano, St. Šalkauskio, A. Maceinos veikalai.

Vietoj "S.O.S. — Vaikai" — "Lietuvos Vaikų Globa"

Sausio 30 d. valdybos susirinkime, dalyvaujant pirm. Daivai Veitaitei-Nedhardt, vicepirm. Marijai Tovares-Ashmanskas, sekr. Jūrai Strimaitis ir septynioms narėms, buvo nutarta pakeisti pavadinimą iš "S.O.S. — Vaikai, Lithuanian Children's Relief", Inc. į "Lithuanian Children's Relief", Inc. (LCR) t.y. "Lietuvos Vaikų Globa" (LVG). Pakeista todėl, kad kęletas skirtingų organizacijų panašiai vadinasi. Bendraujant su tarptautinėmis organizacijomis, atsirado kliūčių dėl sutapatinimo vienos organizacijos su kita, tad ir nutarta žodžius "S. O. S. — Vaikai" pašalinti iš pavadinimo.

Čepo vardo Jaunimo Fondo vakaras

Šis fondas kasmet skiria vienam Amerikos jaunuoliui ar jaunuolei premiją pirmajai kelionei į Lietuvą.

Jaunimo renginys įvyko vasario 1 d., šeštadienio vakarą, Lietuvių Piliečių klubo 3 a. salėje. Buvo gera vakarienė, pranešimai su skaidrėmis, tautinių šokių grupės "Sambūris" pasirodymas ir šokiai. Grojo džazo "Baltijos kvartetas iš Bostono", vad. Tauro Biskio.

Rūta Kalvaitytė ir Sigutė Šnipaitė padarė pranešimus iš Pasaulinio Jaunimo Kongreso ir Lietuvos. Kalvaitytė buvo 1991 m. Petro Čepo Fondo laimėtoja. Nuvykusi į Lietuvą tų metų vasario mėn., ji išbuvo 8 mėnesius: studijavo Vilniaus universitete politologiją ir rusų kalbą, dėstė anglų kalbą vienoje Kauno gimnazijų, dirbo vertėja AT ir ruošiant kalbas bei projektus Vyriausybės Spaudos Biure.

Šnipaitė papasakojo apie 7-ąjį PLJK, vykusį 1991-1992 metais Pietų Amerikoje. Susirinkusieji pasveikino nuoširdžiais plojimais Bostono jaunimo delegates: Šnipaitę, Kalvaitytę, Elytę Kazlaitę, Nidą Veitaitę ir Gidą Zikaitę. Šiame kongrese Kalvaitytė buvo išrinkta PLJS valdybos vicepirmininke, o Šnipaitė — tos valdybos sekretore. Abi pranešėjos papildė savo pasakojimus skaidrėmis.

1992 metų kelionės į Lietuvą premiją laimėjo biochemijos dr. Antanina Žmuidzinaitė, iš Vermonto valstijos.

L. Ž.

RENGINIAI

Vasario 16 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone, bus aukojamos iškilmingos mišios. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Minėjime 1 val. popiet Lietuvių Piliečių Klubo trečio aukšto salėje numatoma dviejų dalių programa. Rengėjai — Bostono LB apylinkė ir ALTas, pirm. Gintaras Čepas.

Bostono "S.O.S.-Vaikai", pirm. Daiva Veitaitė-Nedhardt, kviečia visus dalyvauti susirinkimuose, aptariant einamuosius reikalus. Susirinkimai vyks kas trys savaitės: vasario 20 d., kovo 12 d., balandžio 2 d., balandžio 23 d., gegužės 14 d., birželio 4 ir 25 dienomis. Pradžia 7:30 val. vak. Adresas: 1145 Hancock St., Unit C, Dimmock Office Park, Quincy, MA 02169. Tel. 617 479-6464.

L. Ž.

Vaisiai bręsta saulėje, žmonės bręsta meilėje.

J. Langbehn

Jei šviesa yra pirmoji gyvenimo meilė, ar meilė nėra pirmoji širdies šviesa?

H. Balzac

A. A.
ANICETAI TILVIKIENEI

mirus, vyrą Damazą, dukras Romą, Aldoną, Laimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiu.

Stasė Škėrienė

A. A.
JULIJAI KUNIGĖLIENEI

mirus, vyrą Praną, seserį Kazimierą Šventoraitienę ir gimines su šeimomis liūdesyje nuoširdžiai užjaučia

Buvę Maironio lituanistinės mokyklos mokytojai

A. A.
JULIJAI KUNIGĖLIENEI

mirus, jos vyrui Pranui, seseriai Kazimierai Šventoraitienei, sesers sūnums Egidijui ir Sauliui su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia

Juozas Matiukas

A. A.
JULIJAI KUNIGĖLIENEI

mirus, vyrui Pranui ir seseriai Kazimierai Šventoraitienei reiškiame giliausią užuojautą.

L.D.K. BIRUTĖS DRAUGIJA
New Yorko skyrius

A. A.
DR. KĘSTUČIUI J. VALIŪNUI

mirus, jo žmoną Eleną, sūnus ir brolį Vytautą nuoširdžiai užjaučiame.

Eugenija ir Juozas Pažemėnai

A. A.
DR. KĘSTUČIUI VALIŪNUI

mirus, jo žmoną Eleną ir sūnus nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Angelė ir Algis Raulinaičiai

A. A.
DR. KĘSTUČIUI VALIŪNUI

mirus, žmonai Elenai, sūnums: Domui, Andriui Juliui, Sauliui ir broliui dr. Vytautui su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą ir lydime malda.

NY ir apylinkių ateitininkai

30 METŲ SUKAKTIS

A.A.
STEPONAS SAMATAS

1962 metų vasario 19 d. iškeliavo amžinam poilsiui pas Aukščiausiąjį. Stepono artimieji draugai ir pažįstami prašomi prisiminti jį maldose.
Su meile ir liūdesiu

Žmona Margarita su šeima

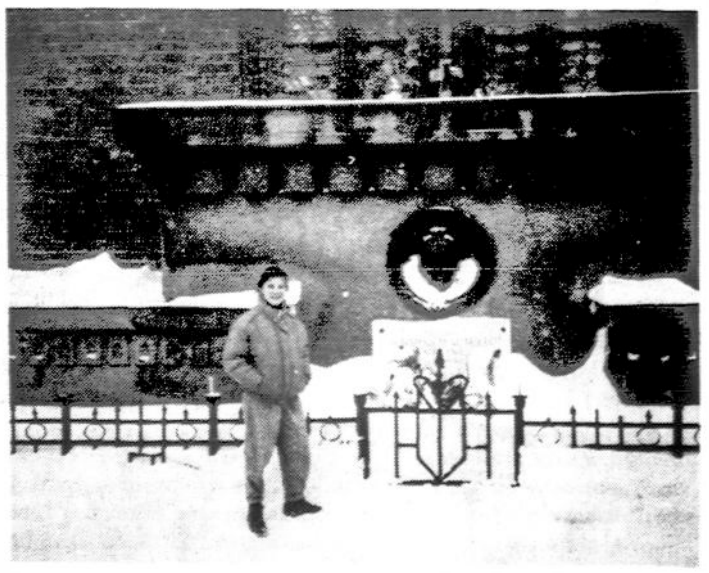

Rūta Kalvaitytė, Petro Čepo Jaunimo Fondo 1991 m. premijos laimėtoja, 1991 m. vasario mėn. Kaune, prie Maironio kapo.

DR. DENIS MAŽEIKA TĘSIA MEDICINOS PAGALBĄ LIETUVAI

Dr. Denis Mažeikos pastangomis, ligoninės ir daktarai iš New Yorko valstijos šiaurinių vietovių suaukojo per toną vaistų, medicininių reikmenų ir knygų Lietuvai. Talkinant jo žmonai Audronei, poros mėnesių bėgyje viskas buvo surinkta, surūšiuota ir supakuota Le Roy mieste, kuriame dr. Mažeika verčiasi oftalmologijos praktika. Pakrovus daiktus į sunkvežimį, juos iki LKB Šalpos įstaigos Brooklyne atvairavo Giedrius Marčiukaitis, inžinerijos studentas iš Vilniaus. Romas Masiulionis iš Buffalo padejo padengti sunkvežiio nuomos išlaidas.

Tarp suaukotų dalykų buvo daugybė chirurginių reikmenų, intraveniniams lašams prietaisų, širdies vaistų, kateterių, švirkštų, kriukių, lazdų ir net trys ginekologiniam tikrinimui stalai. Juos suaukojo vietos ligoninės daktarai ir firmos. Stambiausios dovanos atėjo iš NMC Home Care Corp. of New York State, Genesee Memorial Hospital ir dr. David Parker iš Batavia.

Caritas paskyrė dr. Mažeikos aukas šiom institucijom: Kauno II Klinikinei ligoninei, Kauno raudonojo Kryžiaus ligoninei, Caritas diagnostiniam centrui, Kauno Medicinos Akademijai ir Onkologiniam Dispanseriui.

Šios siuntos vertė buvo $32,141. Projektą plačiai aprašė vietinė amerikiečių spauda. Dr. Mažeika toliau tęsia medicininės paramos Lietuvai projektus ir šiuo metu organizuoja didesnę siuntą Physicians' Desk Reference knygų.

DARBININKAS

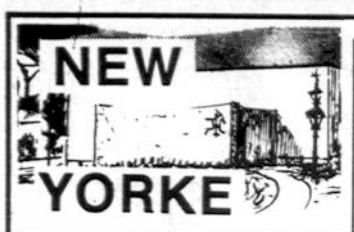

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. ..... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. ..... (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: vasario 16, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas 3 v. popiet. Rengia organizacijų jungtinis komitetas.

Pamaldos Lietuvos nepriklausomybės šventės proga bus vasario 16 d., sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias aukos vysk. P. Baltakis, OFM, su apylinkės kunigais. Jis taip pat pasakys pamokslą. Giedos tos parapijos choras, vadovaujamas Gintarės Bukauskienės.

NY organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo iškilmėse: pamaldose Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir minėjimo akademinėje dalyje Kultūros Židinyje.

Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų, Lietuvos nepriklausomybės šventės proga priėmimą rengia vasario 18, antradienį, Jungtinių Tautų pastate. Įėjimas tik su pakvietimais.

KASA, Lietuvių federalinė kredito unija, vasario 14 d., penktadienį, savo patalpose rengia "Open House" — Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Lietuviai kviečiami aplankyti šią KASOS centrinę įstaigą, kuri yra 86-21 114 St., Richmond Hill, NY.

Manhattano Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba, ryšium su Lietuvos nepriklausomybės švente, vasario 15 d., šeštadienį, 7 val. vak. Aušros Vartų parapijos salėje rengia pobūvį. Įėjimo auka $15, įskaitant valgius bei gėrimus.

Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose, tars sveikinimo žodį Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kai ten vasario 16 d., sekmadienį, vyks Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimo pamaldos.

NY LB apygardos valdybos posėdis buvo vasario 12 Kultūros Židinyje. Kalbėtasi apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo renginį ir kaip paminėti kovo 11, kai Lietuvos Aukščiausioji Taryba nubalsavo atkurianti Lietuvos nepriklausomybę.

A. a. dr. Kęstučio Valiūno atminimui pagerbti ir jo šeimai išreiškiant gilią užuojautą, Kultūros Židiniui Brooklyne aukojo: 100 dol. — dr. Nijolė ir dr. Fiorenzo Bražėnas-Paronetto; 25 dol. — Sandringham Beach Home Owners Association per sekretorę S. P. Jenkins. Kultūros Židinio administracija aukotojams nuoširdžiai dėkoja ir velionio šeimai reiškia gilią užuojautą.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, vasario 26 d., išskrenda į Lietuvą, kur kovo 3 dalyvaus naujojo Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio ingreso iškilmėse. Vysk. P. Baltakis, OFM, yra pakviestas Lietuvos vyskupų konferencijos narių. Ta pačia proga jis, kaip konferencijos narys, dalyvaus vyskupų pasitarimuose. Į New Yorką grįžta kovo 12 d.

Pietus bus galima gauti nepriklausomybės šventės minėjimo proga šį sekmadienį, vasario 16 d., Kultūros Židinyje nuo 12 iki 3 val. popiet. Pietus ruošia Birutė Šidlauskienė-Jurkūnaitė.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą New Yorke rengia trijų organizacijų jungtinis komitetas: NY ALTas, Lietuvių Bendruomenės NY apygarda, Tautos Fondas. Pirmininkauja organizacijos iš eilės. Šiemet vadovauja NY ALTas. Jos atstovas Vacys Steponis yra renginio pirmininkas.

Raimundo Katiliaus smuiko koncertą JAV LB Kultūros Taryba ruošia kovo 8 d., sekmadienį, 5:30 val. popiet Weill Recital Hall (Carnegie Hall pastate), West 57th Street prie 7th Avenue, New York, NY. Akomponuoja Larissa Lopkova. Bilietai po 10 ir 15 dol. Dėl informacijų kreiptis į Laimą Šileikytę-Hood. Jos telef. 212 982-1335.

Iš **Metropolitan operos rūmų** vasario 15 d., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Richard Wagner opera "Tannhäuser", Pagrindiniai solistai: Anne Evans, Tatiana Troyanos, Williams Johns. Diriguoja Christof Perick. Ateinantį šeštadienį, vasario 22 d., bus transliuojama Giuseppe Verdi opera "Un Ballo in Maschera".

New Jersey lietuviai Lietuvos nepriklausomybės šventę minės vasario 23, sekmadienį, 2 v. popiet, Lietuvių Katalikų bendruomenės salėje, 6 Davis Ave., Kearney, NJ. Kalbės prof. Alfredas Sennas, kuris dėsto istoriją Wisconsin universitete ir apie Lietuvą yra parašęs keletą veikalų ir daug straipsnių periodikoje. Jis kalbės apie dramatinį Lietuvos atgimimą. Pianu skambina Frances Covalesky, tautinius šokius šoka ansamblis "Liepsna".

Maironio lituanistinėje mokykloje pamokų nebus vasario 22, balandžio 18 ir gegužės 25 dienomis.

TIK .79 CENTAI SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas $20.— **TRANSPAK,** 2638 W. 69th St., Chicago. IL 60629. **312-436-7772.**

Algis Rimas, kuris tarnauja Amerikos diplomatinėje tarnyboje, yra paskirtas į Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadą Vilniuje pirmuoju sekretoriumi ir ūkio reikalų vedėju. Tas pareigas pradės eiti kovo 1.

Lietuvių Fondas mini savo veiklos 30 metų sukaktį. Ta proga rengia eilę koncertų. Pradeda nuo New Yorko, Tas jubiliejinis koncertas bus kovo 21 d., Weill Recital salėje, Carnegie Hall pastate. Programą atliks Lietuvos operos solistai Irena Milkevičiūtė ir Vaclovas Daunoras. Jiems akompanuoja Robertas Bekionis.

Kompozitoriaus Felikso Bajoro nauja opera, "Dievo avinėlis" spalio 26 d. buvo pastatyta Vilniaus operoje. Opera vaizduoja partizanus, anksčiau režimas jos statyti neleido.

Dail. Vytautui K. Jonynui kovo 10 d. sueina 85 metai amžiaus. Jis gyvena Queens Village, yra užsiėmęs įvairiu menu ir daro naujom bažnyčiom maketinius modelius.

Tautinių šokių šventė šiemet bus gegužės 5 d. Chicagoje. Iš New Yorko vyksta dvi šokėjų grupės: Tryptinio ansamblis ir vyresniųjų šokėjų grupė. Vadovauja Jadvyga Matulaitienė, ilgametė tautinių šokių mokytoja New Yorke.

DAIL K. ZAPKUS IŠVYKO Į LIETUVĄ

Dail. Kęstutis Zapkus yra vienas iš labiausiai pagarsėjusių lietuvių dailininkų amerikiečių tarpe. Jo kūrinių jau yra įvairiuose Amerikos muziejuose, taip pat ir Europoje. Yra ir padarytas filmas apie jo tapybą. Jis sėkmingai dėstė meno dalykus Princtone ir Parsons meno kolegijose.

Sausio 31 d. jis išvyko pusei metų dėstyti meno dalykų Vilniaus meno akademijoje. Išvykdamas išsivežė daug skaidrių, meno žurnalų. Jo uždavinys — supažindinti Lietuvos meno studentus su dabartiniu Vakarų Europos menu, jo tendencijomis. Lietuvos dailininkai gana ilgai buvo dusinami, neturėdami ryšio su Vakarų pasauliu. Jie neturi atsilikti nuo Vakarų.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina $1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: **G.T. INTERNATIONAL,** 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Du kvalifikuoti statybininkai lietuviai, nebrangiai galį atlikti įvairius statybos bei apdailos darbus, yra susipažinę su JAV elektros kodu bei įvairaus stiliaus dažymo darbais. Telef. 718 386-1635. Klausti Broniaus arba Felikso. (sk.)

Antrų metų studentė Lietuvoje nori susirašinėti su studijuojančiu jaunimu Amerikoje. Nori pasikeisti nuotraukomis ir pramokti anglų kalbos. Adresas: Laura Zaskevičiūtė, Kaunas 3031, Draugystės 4-38. Lithuania.

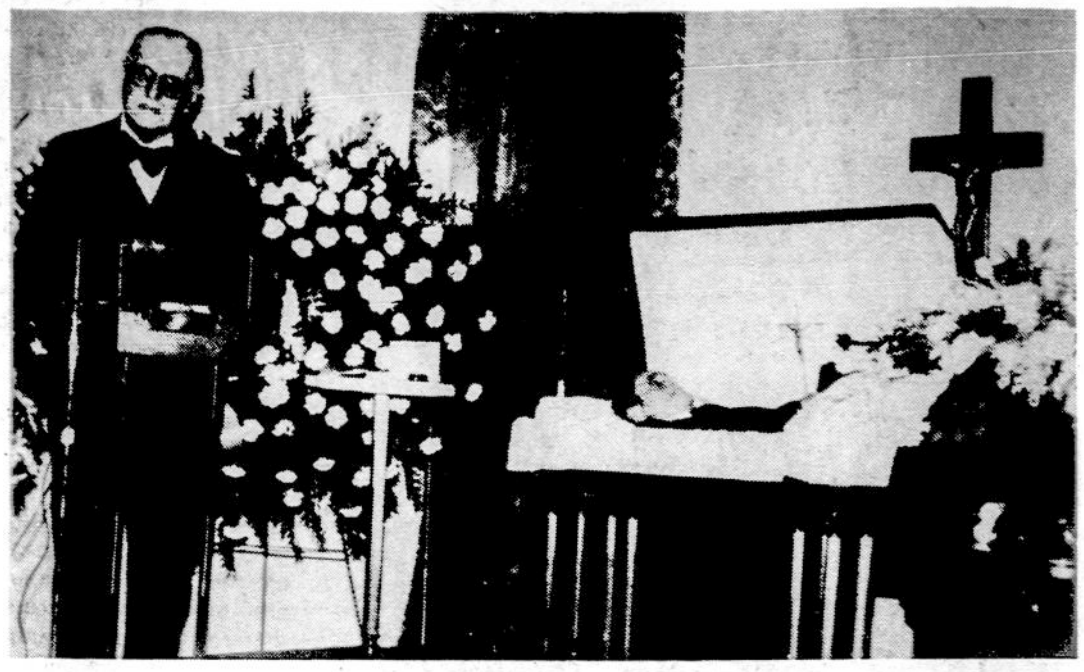

Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis sausio 28 d. taria žodį, atsisveikinant su a. a. dr. Kęstučiu J. Valiūnu, VLIKo garbės pirmininku, Campbell laidojimo įstaigoje, New York, NY. Nuotr. Liudo Tamošaičio

Jonas Pašukonis susirgo ir vasario 9 paguldytas St. John's Episcopal ligoninėje, Far Rockaway. Kambarys 1025.

Bronius Juodelis pakviestas reprezentacinio Lietuvos žurnalo "Lietuva" įgaliotiniu Jungtinėse Amerikos Valstijose. Žurnalas "Lietuva" leidžiamas penkiomis kalbomis ir platinamas visuose kontinentuose. Prenumeratos sąlygos bus paskelbtos vėliau.

"Lietuvos Aidas", pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atsikuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išeivijai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu $85. Čekius rašyti "Lietuvos Aido" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

Atostogos saulėtoje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti A. Zupko, 5886 Guest Court, North Port Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

55 SVARŲ MAISTO SIUNTINYS yra pats mėgiamiausias **Lietuvoje:** dešros, sūris, aliejus, kruopos, kava, cukrus ir kiti produktai. $85. **22 SVARAI** vien tik mėsos gaminių $85. **TRANSPAK,** 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. **312-436-7772.**

KELIONĖ Į LIETUVĄ

Tampą, FL-Newark, NJ, Vilnius, Lietuva, — Kelionė gerai suorganizuota. Išskrisime birželio 4 d., grįšime liepos 3 d. Keliaują gali grįžti po dviejų ar trijų savaičių, gali pasilikti Lietuvoje ir ilgesniam laikui. New Jersey arba New Yorko lietuviai gali prisidėti prie šios ekskursijos, važiuojant iš Newark su mumis S.A.S. lėktuvu. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis adresu: Antanas Gudonis, 197 Lido Dr., St. Petersburg Beach, FL 33706. Telef. 813 360-4388. — Visiems patarnausiu. **A. Gudonis. (sk.)**

10 METŲ, KAI MIRĖ ŽURNALISTAS VINCAS RASTENIS

Vasario 25 sueina 10 metų, kai mirė žurnalistas ir publicistas Vincas Rastenis, gyvenęs Woodhavene. Palaidotas Cypress Hills kapinėse.

Kaip visuomenės veikėjas, žurnalistas, laikraščių redaktorius, plačiai reiškėsi nepriklausomos Lietuvos laikais ir gyvendamas Amerikoje. Labai sumaniai kurį laiką redagavo Eltos biuletenį. Jis tarnavo Laisvosios Europos komitete. Jo rūpesčiu buvo gautos lėšos ir į Lietuvą buvo pasiųsta septyni Lietuvių Enciklopedijos komplektai. Pasiųsta tada, kai bet koks judėjimas ir pasikeitimas knygomis buvo labai sunkus. Enciklopedijos pervežimą tvarkė Viktoras Kapočius, fotografas, žurnalistas. Enciklopedijos komplektai pateko į svarbiausias Lietuvos bibliotekas ir daug pasitarnavo studentams ir įvairių rūšių mokslininkams.

Rastenis labai norėjo į Lietuvą perduoti žinomą A. Žmuidzinavičiaus paveikslą "Per kiaurą naktį". Paveikslas buvo į Lietuvą nugabentas jau V. Rasteniui mirus. Tuo pasirūpino jo žmona Emilija Rastenienė.

Dešimties metų sukakties proga mišios už velionį bus aukojamos vasario 23 d., sekmadienį, 11 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Našlė Emilija Rastenienė kviečia jo artimuosius bičiulius ir pažįstamus dalyvauti mišiose.

LIETUVOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS PER RADIJĄ

Žinoma "New York Times" laikraščio radijo stotis WQXR-FM kas metai pamini Lietuvos nepriklausomybės šventę. Pamini Robert Sherman savo programoje "Listening Room". Prieš 21 metus šią programą pradėjo dr. Jono Lenktaičio iniciatyva. Jis nuolat parūpindavo programai naujų plokštelių, padėdavo suorganizuoti ir pačią programą.

Šiemet minėjimas per šią radijo stotį bus vasario 15, apie 11:25 val. naktį. Šios programos "Listening Room" organizatorius Robert Sherman turi dviejų valandų programą. Pirmoji dalis skiriama kitiems reikalams, gi antroji programos dalis — Lietuvai. Bus transliuojama lietuviška klasikinė muzika iš jo turimų plokštelių kolekcijos, kurią sutelkti padėjo dr. J. Lenktaitis.

PETRAS GENIUŠAS KONCERTUOS KULTŪROS ŽIDINYJE, BROOKLYNE

Pagarsėjęs lietuvis pianistas, laimėjęs tarptautines pianistų varžybas, vasario 23 d., sekmadienį, 3 val. popiet koncertuoja Kultūros Židinyje. Jo koncertą rengia Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas, kuriam pirmininkauja Marija Žukauskienė, muzikos mėgėja, surengusi eilę koncertų.

Tai bus tikrai reta proga lietuviškoje salėje išgirsti šį iškilų pianistą. Vasario 6 d. jis koncertavo Clevelande. Ten skambino valstybinio universiteto muzikos fakulteto surengtame koncerte. Tame fakultete profesoriauja pianistas Andrius Kuprevičius. Jis ir organizavo koncertą.

Vasario 15 d. Petras Geniušas skambina So. Carolinoje, gi Vasario 16 d. — Washington, DC. Į Lietuvą grįžta po koncerto Kultūros Židinyje, vasario gale.

Kearny, NJ, parduodamas namas už 130,000 dol. Yra 3 miegamieji, moderni virtuvė ir vonia, apkaltas aluminijaus lentelėmis. Netoli lietuvių bažnyčios, krautuvių, autobusų. Dėl informacijų skambinti Eleanor Rokas, Danzi & Rokas Realtors, tel. 1-201-762-4450.

Išnuomojamas penkių kambarių butas suaugusiems. Skambinti po pietų 718 647-1406.

PETRAS GENIUŠAS,
tarptautinio pianistų konkurso laimėtojas,
KONCERTUOJA
vasario 23, sekmadienį, 3 v. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY.
Įėjimo auka — 7 dol.
Po koncerto — kavutė.
Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia
LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBAS

RAIMUNDAS KATILIUS,
žinomas Lietuvos smuikininkas,
sėkmingai gastroliavęs Europoje, debiutuos New Yorke
1992 m. kovo 8 d., sekmadienį, 5:30 v. popiet
WEILL RECITAL HALL
(Carnegie Hall pastate)
7th Ave. & 57th Street, New York, NY
Akompanuoja LARISSA LOPKOVA
Įėjimo kaina — 15 dol.
Studentams ir pensininkams — 10 dol.
Bilietus galima įsigyti iš anksto:
Aldona Kepalaitė — (212) 724-5720
Aldona Mackevičienė — (718) 380-5442
Laima Šileikytė - Hood (212) 982-1335
ir vakare prieš koncertą — salės kasoje.
Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KULTŪROS TARYBA

The Lowest Air Fares to Vilnius
(Via Warsaw)
New York – Vilnius **$622** (round trip)
$402 (one way)
Chicago – Vilnius **$672** (round trip)
FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, Suite 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Ask for Chris Dobrzynski